

VIENYBĖ

73 M. 6 N.

BROOKLYN, N. Y.

1959 M. VASARIO (FEBRUARY) 6 D.

Tel. APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

Vienybės koncerto artistai programos finale. Iš kairės į dešinę: akomponiatorius - dir. Aleksandras Kučiūnas, solistė Aldona Stempužienė, akordionistas Charles Daubaras, solistė Monika Kripkauskienė, solistas Stasys Baras ir programos vedėjas Juozas Tysliava. V. Maželio foto

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Praeitą sekmadienį New Yorke įvykęs Vienybės koncertas praėjo lygiai taip, kaip buvo planuota ir ruošta:

Gerai artistai turėjo gerą publiką ir, priešingai, gera publika turėjo gerus artistas...

Kai dėl publikos, tai jos buvo tiek, kad du vainikai stovinčiųjų dar dengė salės ir balkonų pastenius.

Berods, tai buvo vienintelis koncerto trūkumas: per mažai vietos salėje...

Na, bet tokia pat spūstis buvo ir pernykščiame Vienybės koncerte. Nenuostabu, kad šių koncertų rengėjams vis patariama pajieškoti erdvesnės salės...

Tiek to. Geriau kai salėje trūksta vietos, negu ... publikos.

Zodžiu, dar vienas visais atžvilgiais pavykęs Vienybės koncertas.

Apie buvusius Lietuvos ir Lenkijos diplomatinis atstovus Vatikane L'Osservatore Romano taip atsiliepia:

Tai nereikia, kad būtų turima bet kas prieš pačių diplomatų asmenis, kurie ypatingais sugebėjimais bei ilgus metus sunkiausiose sąlygose atliktą veiklą nusipelnė ypatingos pagarbos ir įvertinimo."

Taip apie Girdvainį ir Papee atsiliepia Vatikano oficiozas. Na, o kaip apie savąjį tautietį, ministrį Girdvainį, rašo mūsiškis katalikų oficiozas Chicagoje?

"... Mums gal būtų jau ir per daug reikalauti, kad Vatikano diplomatų dekanu, pagal diplomatinę tradiciją kaip ilgiausia toje vietoje išbuvęs, turėtų pasidaryti jau nebesančios valstybės atstovas ir labai neveiklus diplomatas."

Kaip matote, tarp Draugo ir L'Osservatore Romano šiuo atveju esama didelio skirtumo.

(Nukelta į 4 psl.)

Vienybės koncertas praėjo su nepaprastu pasisekimu

Saulėi šviečiant, paraudusiais nuo Zvarbaus vėjo veidais, praeitą sekmadienį, kaip ir kasmet, apie 2,000 lietuvių, visomis kryptimis, būriais traukė į puošnias Webster Hall patalpas New Yorke. Čia įvyko seniausio Amerikos lietuvių laikraščio Vienybės koncertas, kurio programą atliko Chicagos lietuvių operos Zvaigždės, jau spėjusios susivisti ir plačiose padangėse. Tai Stasys Baras-Baranauskas, tenoras; Aldona Stempužienė, mezzo-sopranas; Monika Kripkauskienė, koloratūrinis sopranas; Aleksandras Kučiūnas, akompaniatorius ir Charles Daubaras, akordionistas.

St. Baras, kaip žinoma, neseniai grįžęs iš dainavimo studijų Italijoje ir pernai metais laimėjęs pirmą vietą Chicago Tribune dainininkų konteste. Jis su savo galingu balsu ir čia buvo mieliai publikos sutiktas ir kiekvienas jo pasirodymas padidimas audringų aplodismentų.

EMILJA ČEKIENĖ

Jei tremties gyvenimo sąlygos, kova už būvį arba stoka visiško talentui atsidavimo, nebūtų jam keletą metų sutrukdę, šiandien jis jau būtų dainavimo garsenybė, didysis mūsų ambasadorius, mūsų pasididžiavimas, įrodinėjo viena kitam muzikos meno žinovai.

A. Stempužienė, netaip seniai čia girdėta, tačiau nenubodus, taip pat susilaukė daug ovacijų ir keletą kartų buvo iškviesta grįžti į sceną. Ji solistės karjerą ryškiau pradėjo 1955 m., laimėjusi Clevelande pirmą vietą, taip pat nesitenkina dainuodama vien lietuviams. Neretai užtinkame jos vardą amerikiečių spaudoje ir gerų atsiliepimų apie jos balsą bei pranašaujamą ateitį.

Jos naturalus ir lengvas kvėpavimas, aiški tarėna, drąsus ir laisvas aukštų gaidų ėmimas bei kūriniui nuoširdus atsidavimas, o taip pat labai lais-

va, jaunatviška ir patraukli scenoje laikysena, klausytoją užburia.

M. Kripkauskienė, prieš porą metų Vienybės koncerte girdėta, padarė didelę pažangą vaidyboje ir balso valdyme. Labai laisvai atliko tiek žemas tiek pačias aukščiausias gaidas. Dainavo su giliu išjautimu, gera dainavimo technika. Savo švelniu soprano balsu, dainuodama duetą su galingu S. Baro tenoru nepasimetė ir jis nenustelbė jos.

Visi solistai pirmoje koncerto dalyje atliko po keletą mūsų kompozitorių dainų, kaip Tallat Kelpšos, Banaičio, Kačanausko, Račiūno, Jakubėno, Vanagaičio, gi antroje - arijų iš operų: Traviata, Carmen, Samsonas ir Dalila, Don Carlo ir k. Visi trys dainininkai buvo apdovanoti gėlėmis.

Jiems akompanavo gerai žinomas muzikas, buvęs Vil-

(Nukelta į 5 psl.)

Hartfordo lietuviai

PABALTIEČIŲ VAKARAS

Pirmą kartą, Conn. valstybės sostinėje buvo toks įspūdingas pabaltiečių susipažinimo vakaras — koncertas ir balius. Ši meninė staigmena įvyko sausio 24 d. Lietuvių Klubo salėje.

Lietuvių, latvių ir estų vadovybių santykiai užsimezgė prieš metus laiko. Į šį koncertą būtų sugužėję apie 600 pabaltiečių. Deja, dalyvavo tik tai pakviestieji veikėjai, veikėjos, jaunimas ir intelektualai, plačiai visuomenei šiame pabaltiečių pobuvyje nebuvo vietos dalyvauti.

Meninė programa buvo labai turininga, artistai atvyko iš New Yorko ir Bostono. Programą atidarė LB vicepir. Zigmas Strazdas, kuris taręs žodį, pristatė Estų draugijos pirmininką ir Latvių sąjogos pirmininką. Jie tarė savo žodį. Po to prasidėjo koncertas.

Scenoje pasirodė latvių pianistė Daina Fogelmanė. Jos piano solo susilaukė šilto priėmimo. Iš eilės sekė estų smuikininko Endel Kalam smuiko solo. Jam pianu palydėjo Erica Kalam.

Ir lietuviai prisistatė. Solistė Daiva Montgirdaitė iš Bostono sudainavo K. V. Banaičio "Už girėlės" ir Rimsky-Korsakoff "Indijos dainą", taip pat Puccini iš operos "Peteliškės" ariją. Svečiai solistę išaukė pakartoti.

Buvęs Vilniaus operos artistas St. Liepas savo stipriu baritono balsu susilaukė šilto priėmimo. Jis padainavo L. Den-

zo "Kodėl tu nesupranti", Čaikovskio iš operos "Pikų Karalienė" ir J. R. Planquette operetiską ariją "Varpai". Buvo išaukėtas pakartoti. Pianu palydėjo Montgirdaitė ir p. Liepui Eleanora Miniukienė-Dvairionaitė. Antroji koncerto programos dalis buvo iš tautinių liaudies žokių, kuriuos lietuviai ir estų jaunimas įspūdingai išpildė. Koncerto programa buvo baigta latvių mišraus choro, vadovaujamo Valdis Aldis.

Po koncerto prasidėjo žokiai, kurie tęsėsi iki pirmos valandos ryto.

Vienas iš latvių pareiškė man: "Gal ateis laikas, kada mes, pabaltiečiai, geriau supratę vieni kitus, sukursime bendrą Baltijos respubliką"! Estas, spausdamas man dešinę, pareiškė: "Jei to mes pasiekume, būtume laimingesni".

Aš, atsakydamas jiems, priminiau dr. Jono Šilupo pagėidavimą (kuris estų, latvių ir lietuvių bendrą valstybę, tokią kaip Šveicarija, kurios trijų tautybių piliečiai gražiai ir sėkmingai gyvena.

NAUJA LB VALDYBA

Sausio 31 d. klubo patalpose įvyko Hartfordo LB apyl. narių metinis susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba iš W. M. Chase, Gražinos Valavičienės, Klimo, Balčiūno, M. Petrausko, dr. A. Šerkėno ir Rev. Kom. iš pulk. Sereikos ir Br. Krisčiūno.

Po to, p. Jucėnienės su ruoštoje kavutėje, buvo praleista vakaras.

Po Vienybės koncerto programos Webster salėje (iš kairės į dešinę) Jonas Valaitis, Ona Valaitienė, Jieva Trečiokienė ir A. S. Trečiokas. Šia proga pažymėtina, kad Valaitis yra buvęs Vienybės redaktorius, o Trečiokas - Vienybės leidėjų bendrovės pirmininkas.

J. Tysliavos Jr. nuotrauka

Ir valdybos pranešimų paaiškėjo, kad LB veikla žymiai sustiprėjusi, be to, metinė apyvarta viršija tūkstantį dolerių.

PREL. AMBOTUI 90 METŲ

Prelatui Jonui Ambotui (žengus 91-sius metus ta proga sausio 31 d. Bond viešbutyje buvo surengtas pagerbimo bankietas.

Parapijiečiai ir jų svečiai palinkėjo prel. Ambotui sveikatos ir sėkmės. Prel. J. Ambotas, vertindamas sveikinimus bei launias vaišes, šypsodamas, pareiškė: "Kad ir gerokai pasenau, visgi fiziškai dar nesugriuvau". Šiltai dėkodamas solidietėms ir svečiams — parapijiečiams, palinkėjo sėkmės jų gyvenime ir veikloje. Ir tikrai, prel. Ambotas dažnai aplanko par. gimnaziją, daug vaikščioja ir nueina, automobiliu nevažinėja. Šis faktas rodo, kad prelatas fiziškai dar pajėgus.

Parapijos mokyklos salėje sausio 31 d. buvo sėkmingai pravesta programa Svečiai pabandė su vietos liet. jauniuku — sporto klubo nariais, išsiskirstė geroje nuotaikoje. Tenka pasakyti, kad yra gražus būrelis, apie 40 liet. sportininkų, kuriems nestinga ir bičiulių.

VMK.

LIETUVIAI KALIFORNIJOJ

Los Angeles County Republican Assembly metiniame susirinkime, kuris įvyko sausio mėn. 27 d., Leonardas Valiukas išrinktas vicepirmininku. Pirmininku perrinktas 1958 metais buvęs pirm. G. Harvey Mydland iš Whittier, Calif.

Virš trečdalis visų Kalifornijos gyventojų (virš 6 milijonų iš beveik 15 milijonų) gyvena Los Angeles rajone (Los Angeles county).

Po išrinkimo į šį aukštą respublikonų postą be kitų asmenų

L. Valiuką sveikino Respublikonų Partijos Centro Komiteto narys iš Kalifornijos Edward S. Shattuck. Jis savo laiške L. Valiukui rašo: "Dear Leonard: Congratulations on your election as Vice President of the Los Angeles County Republican Assembly. Certainly, I know of no one who is better qualified or deserving of this honor.... I am looking forward to working closely with you and other officers of the Assembly during the coming year. With kindest personal regards, Sincerely, Ed."

Dorion's MFG'S OUTLET STORES, Inc.

148-09 JAMAICA AVENUE JAMAICA 35, N. Y.
(išilpti Sutphin Blvd. stotyje) Tel. AXcel 7-6082

Tik asmeniškai atsilankę, galėsite įsitikinti koks didelis vyriškų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas.

Mūsų krautuvėje gausite viską kas tik reikalinga Jūsų artimiesiems Tėvynėje pradžiuginti: Vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos žemesnėmis kainomis, negu kitur.

VIENYBĖS SKAITYTOJAI PERKANTIEJI MEDŽIAGAS SIUNTIAMIAMS I LIETUVĄ GAUNA 10% NUOLAIDĄ.

Traun's BARAS IR RESTORANAS

AUGUST TRAUN - Savininkas
N. E. cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 9-9352

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA ISTEIGTA 1924 M.

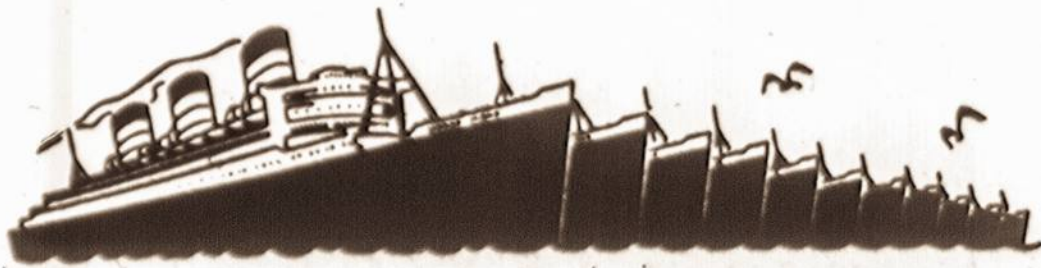
Schuyler Savings & Loan Association

24 DAVIS AVENUE KEARNY, N. J.

Atdara kasdien, išskyrus šestadienius, šventadienius, nuo 10 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadieniu vakarais nuo 6 iki 8:30 v. v. KAPITALAS \$1,860,000 MOKAMA 3% Apdrausta iki 10,000 dol. Telefonas WY 1-7260

Trečiokas Agency

SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTŪRA

- KELIONĖS - visokiomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Įvairiausios ekskursijos. Sudaromi ir ir tvirtinami imigracijos bei kelionių dokumentai.
- PINIGAI - su pilnu užtikrinimu siunčiami į visus pasaulio kraštus, įskaitant ir rusų okupuotus. Persiuntimas į Lietuvą iki \$300 kainuoja \$1.65. Už \$1 išmoka 10 rublių.
- APDRAUDA - visokiausios rūšies sutvarkoma per geriausias ir tvirtiausias kompanijas.
- NUOSAYBIŲ - pirkimo, pardavimo ir finansavimo reikalais sąžiningas patarnavimas.
- FEDERALINIŲ MOKESČIŲ - Income Tax - paruošimas.

Albinas ir Kazys Trečiokai
311 WALNUT STREET, NEWARK 5, N. J.
Telefonas MARKET 2-4867

J. Markiewich AND SONS, INC.

Laidotuvių Direktorai
15 TRUMBULL STREET
NEW HAVEN, CONN.
Telefonas: LOcust 2-9229

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Telefonas 9-1181

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 S. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

LIETUVIŠKOJI CHICAGA

Apsileidimas parodos reikale - Krik. demokratai demonstruoja savo jėgą Draugo vadovybei - Paveikslų nukabinėjimo tradicija - Bausmė Paukštienei už dalyvavimą New Yorko parodoje

VIENYBĖJE jau du kartus buvo sielotasi dėl netinkamos Lietuvos reprezentacijos šią vasarą įvyksiančioje Chicagos parodoje. Prieš akis turint Vatikano elgesio pavyzdį šis reikalas darosi ypatingai aktualus. Juk gali atsitikti, kad tai buvo paskutinė proga reprezentuoti LIETUVOS LAISVĖS TROSKIMĄ.

Kaip žinia, kvietimą toje parodoje dalyvauti gavo Lietuvos Konsulatas, o Chicagos Lietuvių Prekybos Rūmai išparei-gojo tą kvietimą išnaudoti. Ar dėl A. Rudžio rinkiminių rūpesčių, ar dėl kurių kitų priežasčių, ilgą laiką dėl tos parodos niekas sau galvos nesuko. Tik visai neseniai buvo sudarytas atitinkamas darbo komitetas, kuris tačiau tinkamai išpildyti savo uždavinį neturi nei laiko nei lėšų. Kokiomis ubagiškomis priemonėmis norima šį tą padaryti geriausiai įrodo Rūmų — taip iškilmingai skambančios institucijos — auka šiam reikalui... vos 200 dol. Ateityje reikėtų atsimentyti tokią tiesą — nėra patriotinės pareigos griebtis tokio darbo, kurio nemokama ir nenorima dirbti.

Paskutinį sausio m. sekmadienį DRAUGO bendradarbių klubas turėjo savo susirinkimą. Šios sueigos buvo laukiama su nemažu susidomėjimu, nes tai pirmas DRAUGO bendradarbių susirinkimas frontininkams nu-galėjus krikščionis demokratų marijonų vadovybės akyse ir frontininką kun. A. Garšvą paskyrus to dienraščio "pollitruku" — moderatoriumi. Susirinkimo daugumą sudarė krikščionys demokratai, kurie, matyt, norėdami rodyti savo stiprybę, sumobilizavo savo paskutinius rezervus. Įdomu, kad šiame susirinkime demonstratyviai nedalyvavo vyskupas V. Briz-gys, kuris ankstyvesniuose susirinkimuose neužmiršdavo priminti, kad redakcijos nereikia kritikuoti, bet klausyti. Galimas daktas, kad dėl to šio susirinkimo dalyviai jautėsi daug drąsiau ir smarkiai kritikavo visą laikraščio redakcinę ni-

J. Paukštienė

Natūrmortas be pinigų nupirtas Čiurlionio galerijai.

nija. Frontininkai atėities veikimo gairėmis stulė laikyti garsų nuosmukio manifestą. Gerai informuoti Chicagos stebėtojai tačiau nėra entuziastai — nepaisant moderatoriaus pakeitimo, pagrindiniai laikraščio virėjai liko tie patys gamintojai tos košės, kuri ir iššaukė tą manifesta.

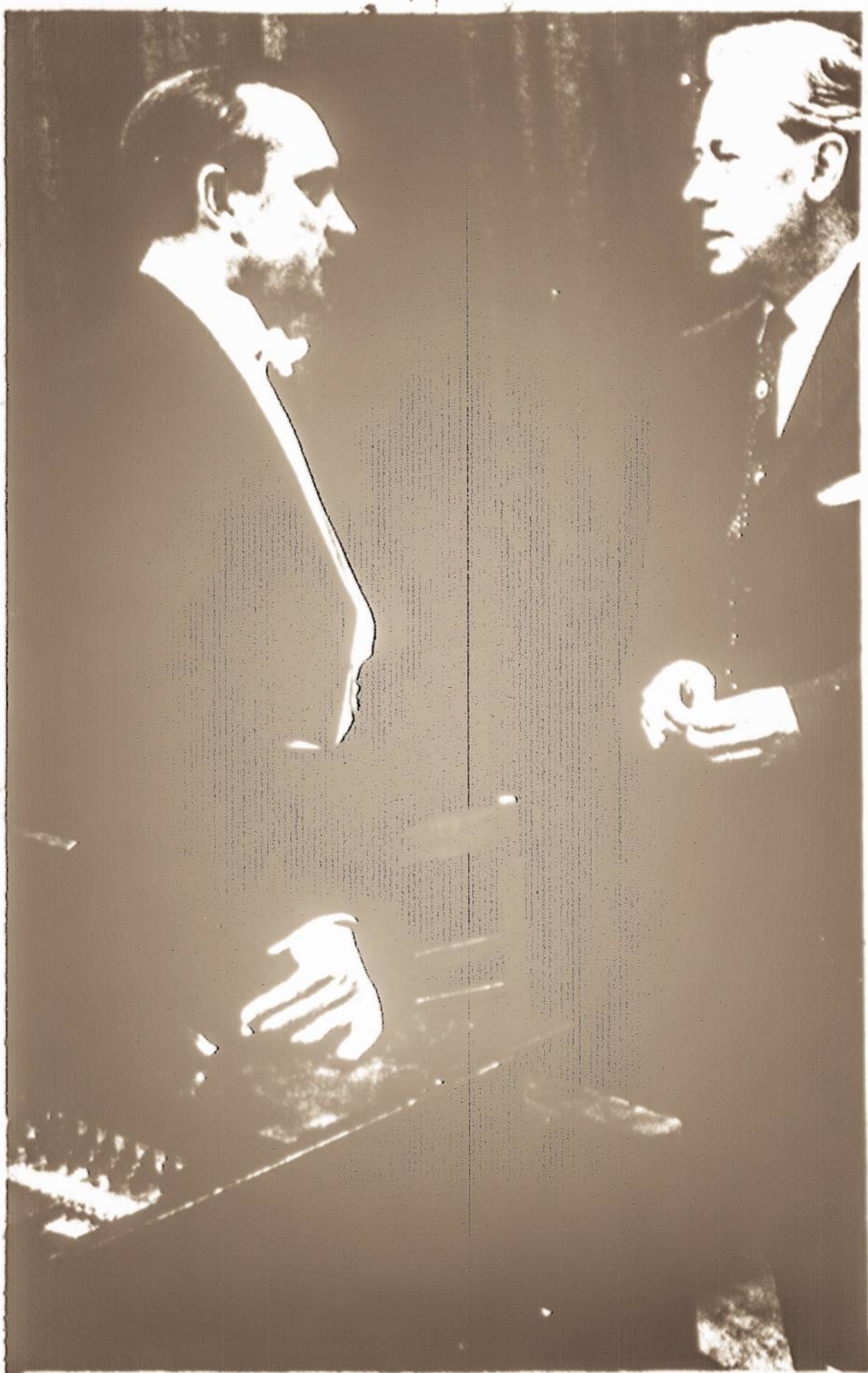
Saryšyje su Vytauto Maželio laišku pereitame VIENYBES numeryje, kuriame V. Maželis išdėstė jo foto portretų nukabinėjimo istoriją Chicagos jėzuitų namuose, lietuviškos Chicagos menininkų sluoksniuose nurodoma, kad paveikslų nukabinėjimo "apeigos" yra sena Chi-

cagos tradicija. Ji prasidėjusi su dail. Z. Kolbos paveikslų nukabinimu religinio meno parodoje. 1957 m. Čiurlionio galerijos atidarymo parodai vietas atskiriems paveikslams parinkti buvo pavesta dail. A. Rūkštelėi ir J. Pautienui. Kai tie du dailininkai atlikę savo pareigas nuėjo pietų, dail. Z. Kolba paveikslus perkabino, paties J. Pautieniaus paveikslams skirdamas blogiausią vietą!

Kalbant apie menininkus... Kaip žinia, Čikagiškių dailininkų Sąjunga buvo nutarusi pereitais metais įvyksioje, New Yorke meno parodoje nedalyvauti. Galimas daktas, dėlto, kad daugelis jos vadovaujančių

asmenų, ją nebūtų išleisti. Tik vienas sąjungos narys J. Paukštienė "valdžios" parėdimo nepaklūsė ir parodoje dalyvavo. Sąjungos "vadas" Z. Kolba iki šiol neapsisprendė, kaip su tuo sukilėliu pasielgti. Kadangi pats "sukilėlis" sąjungos veikloje daugiau nedalyvauja, nėra jo kaip ir išmesti — ko gero dar paskelbs, kad pats jau seniai pasitraukė. Antra vertus, sąjungos pirmininko rankose yra ir labai svarbus koziris. Prieš porą metų Čiurlionio galerijai buvo "nupirtas" vienas tos dailininkės paveikslas. Pingai už tokį paveikslą sumokami tik tada, kai atsiranda koks nors sponsorius ar kaip atliekamų lėšų galerijos išde. Kalbama, kad Paukštienė taip ir nesulauksianti atlyginimo už savo paveikslą, tai bausmė už "maišta".

Tuo tarpu opozicija Čikagiškeje dailininkų sąjungoje teigia, kad pirmininkas Z. Kolba visai neprasmingai išleido keletą šimtų dolerių leidiniui apie Čiurlionio galeriją angliskai. Šalia informacinių žinių apie kai kurias menininkus leidinyje daug vietos skirta Čiurlionio galerijos atidarymo iškilimams, kurios nieko nesako apie mūsų meną, nuotraukom. Ir, aišku, beveik kiekvienoje nuotraukoje figuruoja pats pirmininkas.

Kai seni draugai susitinka... Buvęs Lietuvos valstybinės operos dirigentas Aleksandras Kučiūnas su buvusiu Lietuvos valstybinio dramos teatro aktoriumi Henriku Kačinsku Vienybės koncerto scenos užkulisy. A. Sperauskos nuotrauka

Waterbury, Conn.

UŽGAVĖNIŲ VAKARAS

Lituanistinės mokyklos tėvų komitetas maloniai kviečia vietas ir apylinkių lietuvius dalyvauti rengiamame užgavėnių vakare, kuris įvyksta vasario 7 d., 7 val. vak., šv. Juozapo par. didžiojoje salėje, John St.

Sokių mėgėjai galės linksmintis iki pirmos val. nakties, grojant puikiam lietuvių-latvių orkestrui.

Baileto artistė Jonė Rastaitė pašoks keletą įdomių numerių. Magikas C. Karkut taip pat parodys neįtikėtinų dalykų, o vakaro dalyvius nuokirdžiai juokins dramos studentas Algis

Zemaitaitis. Vakaro metu bus leidžiama vertinga loterija, o iš varžytinių bus leidžiama lietuviškas tortas ir butelis sampano.

Po tiek įdomių ir įvairių numerių, aišku, vakaro dalyviai bus ištroškę ir išalkę. Todėl visą laiką veiks turtingas bufetas.

Savo atsilankymu paremsime lietuvių ugdymo židinį mūsų jaunajai kartai.

T. K.

A. ANDRIUSKEVIČIUS
Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGENYBIŲ
485 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-2318

PASKUTINIS DIVIDENDAS PAKELTAS IKI

3 1/4% metams

(3% reguliaraus ir 1/4% extra)

SKAIČIUOJAMAS METŲ KETVIRČIAIS

Taupyk Čia—Daugiau Uždirbsi—Nelauk!

THE *Kings County* SAVINGS BANK

Incorporated 1860

2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:

125 Broadway prie Bedford Avenue
539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street
Brooklyn 1, N. Y.
MAis 4-6400

700 Caroline Ave.
N. Valley Stream, N. Y.
VAlley Stream 5-0783

LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIONAI

Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliava
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257

Vytautas Meskauskas
Associate Editor
2625 S. Harvey, Berwyn, Ill.
Tel. Pioneer 9-2588

Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one
year. Advertising rates on
application.

STASYS BARZDUKAS, JAV Liet. Bendruomenės Centro valdybos pirm., kaip labiausiai pasireiškęs 1958 m. visuomenininkas, Vienybės asmenybių konteste laimėjęs pirmą vietą.

Kontesto duomenys

Šiame numeryje skelbiama 1958 metais savo srityse pasireiškusiųjų kontesto duomenys. Daugelio jų vardai buvo minimi praėjusių metų Vienybės skiltyje, todėl mūsų bendradarbiams nebuvo sunku juos norinti nuoti, o skaitytojams atrinkti.

Pažymėtina, kad šis labiausiai pasireiškusiųjų tuzinas nėra vienos politinės pakraipos žmonės. Vadinas, mūsų skaitytojai nebuvo šališki — atidavė kas kam, jų manymų, priklausau.

Kitas visuomenės dėmesio vertas dalykas, tai pinigine dovana šį kontestą laimėjusiam studentui. Skirdama jam šimtą dolerių, Vienybė turėjo tikslu tuo būdu pagerbti visus tuos mūsų studentus, kurie, be savo akademinio darbo, dar yra aktyvūs ir lietuviškame veikime.

Tai kukli, bet prasminga dovana, kurią turėtų praktikuoti ir kitos mūsų įstaigos bei draugijos.

Vienybė sveikina šią 1958 metais pasireiškusiųjų rinktinę.

DABAR

(Atkelta iš 1 psl.)

"Priešui ranką, draugui kardą kartais tiesi mes išdrįstam", kadaise, kuriantis Lietuvos nepriklausomybei, dainavo Kazys Binkis.

Kaip sau norite, bet ne draugiškas Draugo atsiliepiamas apie Stasį Girdvainį man primena tolimą ir kartu dar labai artimą praeitį.

Tai buvo anais laikaisiais 1940 metais, kai Hitleris, pasirašęs "krauju cementuotą" sutartį su Stalinu, Lietuvos pasiuntinybę Berlyne atidavė sovietams. Tada Brooklyno Laisvė, kaip ir dabar Chicagos Draugas, nešvankiais žodžiais palydėjo jau ir taip tragedijos priblokštą ministrį Kazį Skirpą. Laisvės redaktorius Rojus Mizaras, šokdamas švento Vito šoki, tada rašė:

"Skirpa virpa ir po Skirpos..."

Dabar, štai, Draugas, norėdamas "pribaigti" Girdvainį, net konstatuoja, kad jis "jau nebeesantios valstybės atstovas"...

Tėve, kam Tu mane apleidai?

ANATOLIJUS BUTAS DĖKOJA

Labai Gerb. Pone Redaktoriau:

Aš jaučiu labai malonią pareigą dar kartą nors keliais žodžiais papildyti jau šauniam Vienybės koncerte Tamstai pareikštą padėką, kuri ten apsiriboję tik Tamstos rankos paspaudimu.

Suprantama, man būtų sunku čia pilnai apibūdinti visa tai, ką aš tikumuojau jaučiu, žinau ir norėčiau išreikšti apie Tamstos asmenį lietuvių akademinio jaunimo ir bendrai lietuviško jaunimo klausimu. Vargu ar Tamstos visus tuos nuopelnus būtų galima sutalpinti keliuose Vienybės egsempliuose.

Ir šiame tik ką įvykusiame asmenybių konteste, Tamstos

ypatingas dėmesys yra nukreiptas į mus, studentus, t. y. Vienybė, šio kontesto proga laimėjusiam studentui, paskyrė simbolišką dovaną — šimtą dolerių, kuri atiteko man.

Aš tikiu, studentai negalės likti Vienybei skolingi ir jeigu ne šiandien, tai rytoj.

Tamstai, Ponas Tysliava, ir visiems, kas prisidėjo prie šio mano laimėjimo bei pagerbimo, tariau širdingą studentišką padėką, patvirtindamas, kad lietuvių studentų veikla, jų aktyvus dalyvavimas lietuviškame gyvenime yra mūsų mylimai tėvynei.

Jūsų,

ANATOLIJUS BUTAS

MUMS
RAŠO

NUOTRAUKOS NEMELUOJA

Besigerėdamas Jūsų Vienybė, jos foto nuotraukomis, pasitebėjau kad ten kokiam "glušui" nepatinka paveiksluotas laikraštis. Aš gi esu skirtingos nuomonės. Man rodos, kad ir neįdomiausia foto nuotrauką galima pamatyti į minutę laiko ji verta, vietoj skaityti sieksninį straipsnį ir vistiek nežinoti, ką tas žmogus norėjo pasakyti. O "camera never lies".

Tik norėdamas parodyti, kad aš manau tai, ką sakau, šiuo siunčiu savo metinę prenumeratą už Vienybę.

Juozas Lekys
Dorchester, Mass.

VIS KANDŽIOJASI...

Keleivis turi savybę kandžiotis. Aną met per du numerius spausdino Juozo Liūdžiaus tendencingą ir nevalyva iško-neveikimą 1941 ginkluotojo lietuvių sukilimo prieš okupantus rusus.

Dabar, ryšium su skaudžiu Lietuvos valstybės reikalų pažeidimu Vatikane, Keleivis (sausio 28) kitaip rašo:

"Lietuvos pasiuntinybės neaiškus ir galų gale nesvarbus likimas prie Vatikano..."

O toliau nušneka visai Laisvės ir Vilnės liežuviu:

"Mūsų kai kurie ypač garsiai rėkujantieji patriotai kalba apie Lietuvos valstybės tęstinumą", kaip apie tai mėgdavo kalbėti ir A. Smetona (jo "kontinuitetas") ir tą tęstinumą mato keliose dar pripažįstamosiose pasiuntinybėse. Buvo net tokia lietuvių grupė, save pavadinusi, tur būt, dėl juoko "žaislentais", kuri visą savo politinę programą rėmė "valstybės kontinuitetu" — girdi, teisėtai Lietuva dar yra nepriklausoma ir t. t. Kad taip kalba keletas valdininkų, kurie iš Lietuvos izdo likučių algas gauna, galima suprasti, bet politiniai galvojančioms žmonėms toks savo reikalo rėmimas" keliais valdininkais, dargi tegu jie vadintųsi ir "sefais", yra "vadizmo" likučių pasireikšimas, o ne patriotizmas."

Kitoje vietoje susiraminama taip kaip Bimba ir Prūsėika kad džiaugiasi:

"Pasiuntinybė, "veika" ir toliau, "kaip ji neveikė ir iki šiol. Čia galima pridėti "amen" prie viso to reikalo." Tikrai, nėra ko nei pridėti, nei atimti, — tik į Lietuvos vargų istoriją įrašyti...
Cleveland, Ohio M. P.

Vasario 16 artėjant

Artinasi Vasario 16-ji — Lietuvos nepriklausomybės pasiekimo dienos sukaktis.

Lietuviai laisvajame pasauly, kaip ir kiekvienais metais, minės tą istorinę dieną, simbolizuojančią lietuvių tautos pasiryžimą gyventi laisvą, nepriklausomą ir demokratini gyvenimą.

Tą dieną lietuvių tauta savo atstovų, susirinkusių VII-niujė, Ilpomis pareiškė pasauliui, kad nutraukia politinius ryšius su savo pavergėja Rusija.

Tai įvyko prieš 41 metus, kai Lietuvoje dar šeiminkavo vokiečių militaristai. Jie siekė paversti Lietuvą kaizerinės imperijos vasalu. Bet tvirtu pasiryžimu, savanorių krauju ir visos tautos aukomis mūsų tėvynė išikovojo sau laisvę. Ir per 20 nepriklausomo gyvenimo metų ji sparčiai žengė priekin visose gyvenimo srityse, pradėdant likti ir baigiant menu.

Minėdami šią Vasario 16-sios sukaktį, mes priminsime pasauliui, kad lietuvių tauta per savo nepriklausomybės laikotarpį pilnai pateisino tautinio apsisprendimo principo teisingumą ir pasitikėjimą tų valstybių, kurios suteikė Lietuvai pripažinimą.

Per savo nepriklausomybės laikotarpį Lietuva nevedė agresinės politikos, niekam nesurmojo ir nieko nesukraudė. Bet nežiurint jos taikingumo, jai nuolat grėsė pavojus iš kaimynų pusės. Pačioje nepriklausomo gyvenimo pradžioje vienas tų kaimynų pagrobė jos sostinę ir apie trečdali teritorijos.

Prasidėjus Antram Pasauliniam karui, kiti su kaimynais, slapta susitarę, sunaikino jos nepriklausomybę. Su vokiečių diktatoriumi Hitlerio pritarimu Lietuva pavergė komunistinės Rusijos diktatorių Stalinas ir jau beveik 19 metų, kai Lietuvos žmonės nežina žiaurų vergijos jungą.

Minėdami šią Vasario 16-sios sukaktį, mes priminsime pasauliui mūsų brolių ir seserų kančias po rusų despotizmo letena ir pareikšime protestą prieš neteisėtą Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą.

Šiandien Lietuva kenčia nelaisvėje. Bet mes tvirtai tikime, kad ši padėtis nėra amžina. Anksčiau ar vėliau turės žmonija grįžti į teisėtumo kelią.

Smurto veiksmai negali pastoviai reguliuoti tautų santykius. Pareigūs teisės ir dorovės principai, sugrįžtų patys civilizacijos pagrindai, kaip teisingai pareiškė Amerikos vyriausybė 1940 m., viešai pasmerkdama Pabaltijo valstybių pagrobimą.

Smurto politika nėra pražūti ir patlems despotams. Jau žlugo hitlerinė Vokietija, padėjusi Rusijos imperialistams pagrobti Lietuvą. Liūdno galo susilaukė beveik visi Kremliaus tironai, kurie siuntė Raudonąją armiją Lietuvai sutrempti.

Didžiosios Vakarų valstybės vis aiškiau išveigia Rusijos diktatorių politiką ir vieningu frontu stoja prieš jų siekimą įteisinti savo užgrobumus.

Mes žinome, kad Lietuvos žmonės siekia laisvės ir nenustoja vilties ją atgauti. Mūsų pareiga juos paremti.

Vasario 16-sios minėjimuose pareiškime viešai, kad mes esame su jais ir kad mes nesiliausime dirbė tol, kol jų troškimai išsikūny.

Už nepriklausomos, laisvos ir demokratinės Lietuvos atstatymą!

ALT Vykdomasis Komitetas

L. SIMUTIS, Prezidentas
E. A. BARTKUS, Viceprezidentas
DR. P. GRIGAITIS, Sekretorius
M. VAIDYLA, Išdininkas.

Chicago, 1959 m. sausio mėnuo.

ATITAIŠYMAS

Vyt. Mažello laikė dėl Seštakausko "patikslinimo" yra praleista dalis sakinio. Turėjo būti taip:

Mano gi eksponatą jokia prasme nepriklausė nei p. Kolbos, nei p. Seštakausko dispozicijai, jė buvo ką tik (lapkr. 21 d.) likabinti parodai, kuri prasidėjo sekančią dieną — lapkr. 22. Nukabinti buvo nuo tos sienos, kurią namų šeiminkas T. Kubilius pavedė mano foto parodos, o ne p. Seštakausko dispozicijai. Todėl p. Seštakauskas, nukabindamas dailininkų paveikslus, elgėsi teisėtai, ir neteko girdėti, kad kas nors dėl to būtų priekaištus daręs. Manusius gi eksponatus

liesti nei p. Seštakauskas, nei p. Kolba neturėjo jokio juridiko, nei moralinio pagrindo.

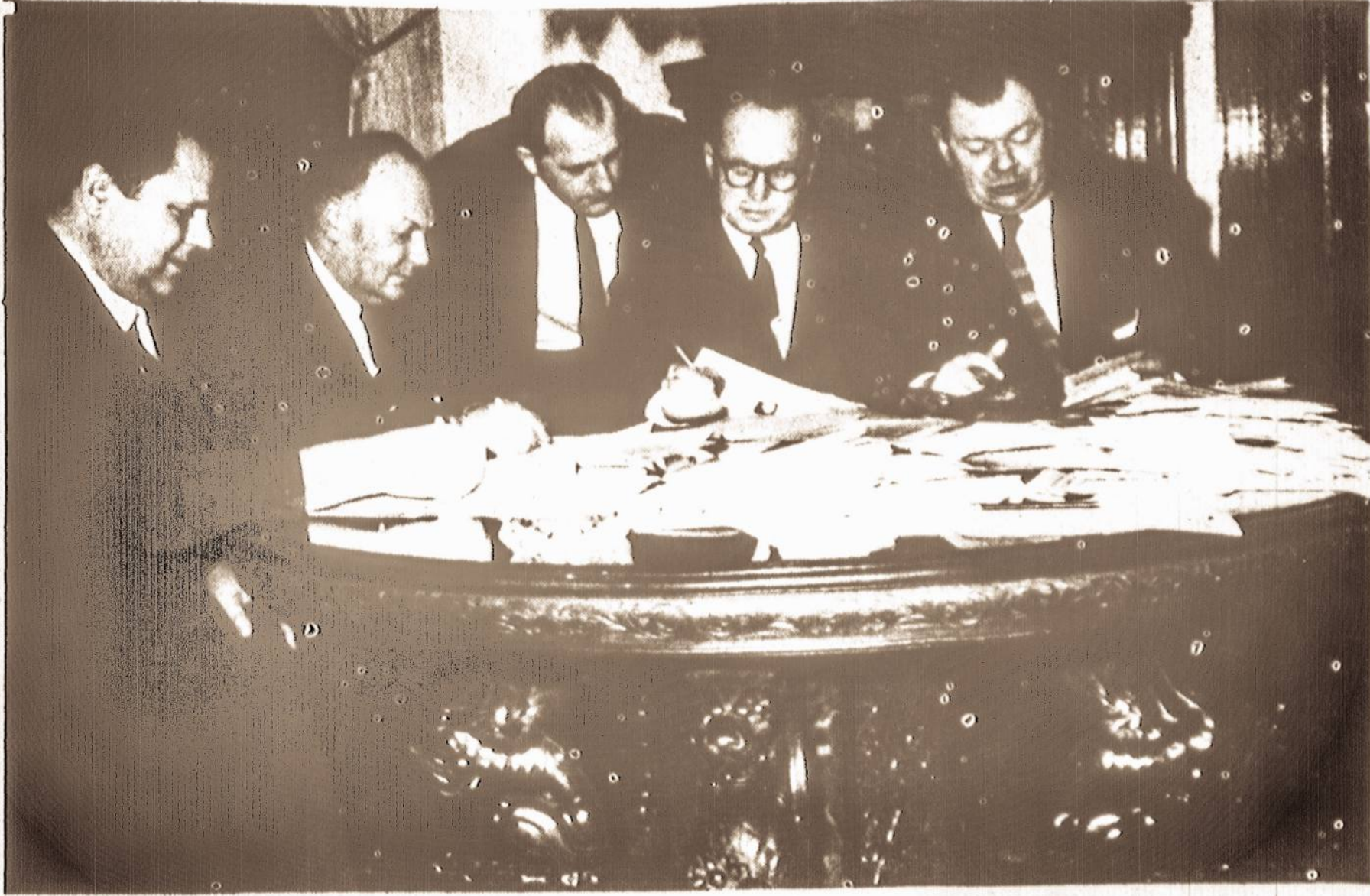
Sekanciam sakinyje turėjo būti ne fakto požiriu, bet TAKTO POŽIURIU.

BALSAVIMO ATGARSAI

Chicagoje nė su žiburiu negalima rasti Vienybės — visada viskas parduota, todėl balsuoju, kontesto kandidatų vardus sužymėdamas savo paties darbo kupone. A. D-lius Chicago, Ill.

● Kanados laivyno vadovybė praneša, kad sovietų povandeniniai laivai tobenardo Kanados vakarų pakraščiuose ir šaurėje.

Vienybės asmenybių kontesto balsams skaityti komisija: (iš kairės į dešinę) L. Žitkevičius, J. Valaitis, J. Rūtenis, D. Penikas ir A. Kačanauskas. Trūksta P. Šimėnienės. Komisijos posėdis, įvykęs praeitą šeštadienį Vienybės rezidencijoje, užsitęsė iki vidurnakties, kol buvo nustatyta, kas iš 1958 metais pasireiškusių sudarė tuziną pačių įžymiausiųjų.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Vienybės koncertas

(Atkelta iš 1 psl.)

niaus operos dirigentas Aleksandras Kučilnas.

Kaip matome, šiame koncerte vyravo čikagiškiai, nes jų buvo trys: S. Baras, M. Kripkauskienė ir A. Kučilnas. Čikagos lietuviai gali didžiuotis, būdami taip turtingi meno jėgomis.

Daug entuziasmo publika parodė dar tik pereinamais metais girdėtam akordionistui Charles Daubarui, išpildžiusiam lengvesnių ir keletą labai sunkių muzikos kūrinių. Grojo pakartotinai plojimu išauktas į sceną. Šiam talentingam vyrui daugiausia ovacijų kėlė jaunimas.

Maloni staigmena klausytojams buvo, kai programos metu Vienybės redaktorius J. Tysliava paskaitė, ką tik gavęs ilgą telegramą iš Hollywoodo filmų aktorės, mūsų mielos lietuviškos Ritos Lee-Kilmontės, kuri pernai čia mus žavėjusi, nepamiršo ir šiemet pasveikinti šio koncerto rengėjų, laikraščio

Vienybės, Moterų Vienybės, Liet. Moterų Atstovybės Klubo ir visų koncerto dalyvių.

Aplamai, koncertas praėjo su nepaprastu pasisekimu ir visiems paliko didelį gerą įspūdį, kaip retas lietuviškas rengimas. Ne be reikalo Vienybės redaktorius J. Tysliava, atidarydamas koncerto programą, į pilnutėlę salę kreipėsi, dėkodamas už taip gausų atsilankymą, o tuo pačiu įvertinimą spaudos, kaip svarbiausio šių laikų mūsų būties veiksnio. Be to, jis pažymėjo, jog tauta susideda iš trijų dalių: kraujo, kalbos ir žemės. Mes praradom žemę, bet liko dar du dalykai, kurių išlaikymas nuo mūsų pačių priklauso, kalbėjo Tysliava.

Kodėl Vienybės koncertai visada tiek daug žmonių sutraukia? — teiravosi vakaro dalyviai. Tai įdomus klausimas, į kurį, deja, nelengva atsakyti. Kaip ten bebūtų, Vienybės koncertuose kasmet gali sutikti daug brangių, seniai nematytų veidų, nekalbant jau apie staigmenomis turtingą programą, kurią paprastai seka linksmi šokiai. Beje, šokiams vėl grojo Thomas ir jo orkestras.

Komisija rado, kad, be laimėjusių pirmąsias vietas, daugiausia balsų gavo dar sekanantieji du:

1. Architektūroje — S. Kučikas, Vl. Švipas.
2. Dailėje — R. Viešulas, A. Galdikas.
3. Dainavime — A. Stempuzienė, M. Kripkauskienė.
4. Literatūroje — G. Tušauskaitė, K. Ostrauskas.
5. Muzikoje — A. Kuprevičius, A. Mikulskis.
6. Skautijoje — A. Noakaitė, A. Bobelis.

(Nukelta į 6 psl.)

APAČIOJE: Iš šios nuotraukos, kuri nemeluoja, galima aiškiai matyti, kad Vienybės koncerte įvykusiame praeitą sekmadienį Webster salėje toli gražu neužteko sėdimų vietų. Nežiūrint ekstra pristatytų kėdžių, tiek salėje, tiek balkone buvo labai daug stovinčių. Tai dar vienas įrodymas, kad Vienybės koncertai visais atžvilgiais yra patys geriausi lietuviški koncertai Amerikoje.

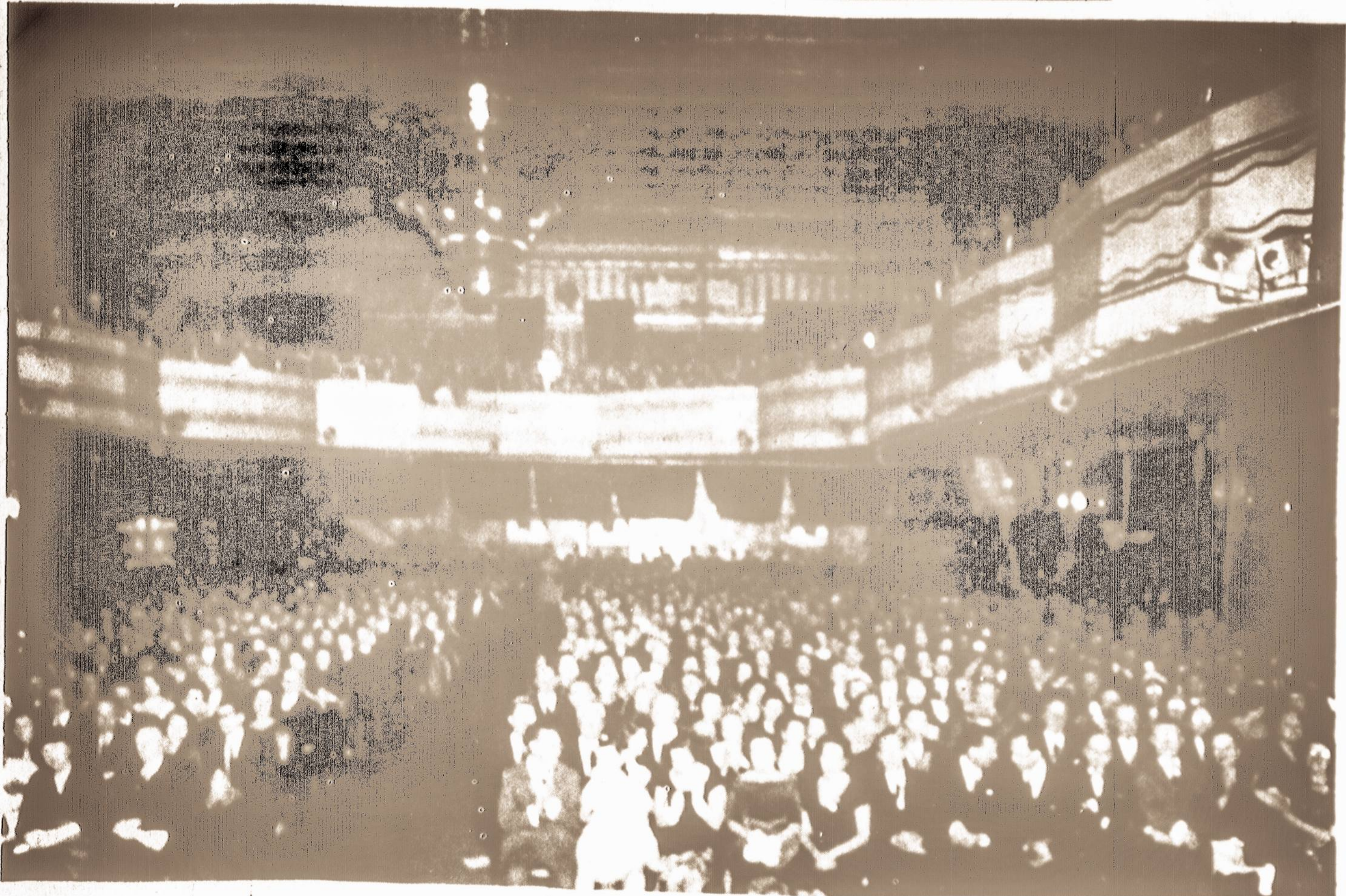
Vyt. Maželio nuotrauka

1958 metais pasireiškusiųjų Vienybės asmenybių tuzinas

Studentui Anatolijui Butui teko 100 dolerių

VIENYBĖS paskelbto 1958 metais pasireiškusių asmenų kontesto komisija, susidedanti iš pirmininko Jono Valaičio ir narių — Algirdo Kačanausko, Domo Peniko, Jono Rūtenio, Paulinos Šimėnienės ir Leonardo Žitkevičiaus, savo posėdyje 1959 m. sausio 31 d. dieną, patikrinusi skaitytojų prisiųstus balsus, rado, kad kontesto laimėtojai yra:

1. Architektūroje — Jonas Mulokas.	7. Skulptūroje — Vytautas Kašuba.
2. Dailėje — Vytautas K. Jonynas.	8. Spaudoje — Salomėja Narkėliūnaitė.
3. Dainavime — Stasys Baras.	9. Sporte — Klemensas Budreckas.
4. Literatūroje — Marius Katiškis.	10. Studentijoje — Anatolijus Butas.
5. Muzikoje — Vladas Jakubėnas.	11. Vaidyboje — Vitalis Zukauskas.
6. Skautijoje — Daiva Audėnaitė.	12. Visuomenėje — Stasys Barzdukas.

ASMENYBIŲ TUZINAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

7. Skulptūroje — Al. Marčiulionis, M. Balkus.
8. Spauzoje — J. Prunskis, E. Čekienė.
9. Sporte — S. Arūnas, A. Šalpuskas.
10. Studentijoje — J. Birutis, A. Sparauskas.
11. Vaidyboje — Rūta Lee Kilmonytė, Ip. Tvirbutas.
12. Visuomenėje — J. Bilėnas, V. Sidzikauskas.

KOMISIJOS PIRMININKAS
Jonas Valaitis

NARIAI:

Alg. Kačanauskas
Domas Penikas
Jonas Rūtenis
Paulina Šimėnienė
Leonardas Žitkevičius

Studentas Anatolijus Butas, įšrinktas pirmuoju tarp 1958 metais labiausiai pasireiškusių studentų Vienybės koncerte, eina į sceną atsiimti laimėtos dovanos — šimto dolerių.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Daiva Audėnaitė, Vienybės asmenybių konteste laimėjusi pirmą vietą 1958 metais labiausiai pasireiškusių skautų tarpe, Komisijos pirmininko Jono Valaičio kviečiama, eina pro besišypsančią publiką į sceną.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

JŪRA - GYVENIMO SIMBOLIS

Neveltui sakoma, kad jūrą — gyvenimo kovų simbolis. Čia jiniai buna rami ir švelni, čia audringa ir vėli, tarsi užpykusi, vėlsta. Stebinti jūrą galima drąsiai sakyti, kad ji moko žmoniją gyventi, teikia jai energijos, jėgos ir dvasinių bei materialinių išteklių. Vienas žymusis jūrininkas taip pavaizduoja jūrą:

— Jūra myli tuos, kas ją moka suprasti, įvertinti ir sugėba pažaboti savo tikslams. Jiniai tokiems šimteriopai atsilygina. Tačiau jūra nekenčia lepių ir išizėlių: jie amžiams pasmerkti vergauti, tai žaliava kitų gerovei kurti. Tos tautos, kurios sugėbėjo išnaudoti šias jūros savybes, šiandien vyrąuja pasaulyje ir yra turtingiausios tiek materialinėje, tiek ir dvasinėje padėtyje.

ANT SILKĖS LAVONO

Pavyzdžiui, kad ir Norvegija, kuri stovi, kaip daugelis sako "ant silkės lavono" ir kurios gyventojų skaičius vos tepražoka ? milijonus, kuri teturi tik 3% viso krašto ūkiui tinkamos žemės ir kuri krašte suvartojamos duonos apie 80% importuoja — yra gana turtinga šalis. Kodėl? Todėl, kad Norvegijos prekybos laivynas įvairiomis kryptimis ražo pasaulio vandenį ir važioja įvairias prekes svetimuose uostuose. Vadinasi, norvegų tautos veiklumas, pasisavintas iš jūros, pakeičia ir į dvasios savybes: virš 3 milijonų tauta, galima sakyti, atsveria beveik 30 milijonų kontinentalę tautą. O kodėl taip yra?

Todėl, kad norvegų tauta — jūros tauta, todėl, kad jie jūrą pažįsta, kaip savo kišenę, kad ji moka paimiti viską, ką tik jūra duoti gali, todėl, kad ji myli jūrą, o jūra — juos, sako norvėgai.

KĄ BYLOJA ISTORIJA

Jūra duoda nekontroliuojamos erdvės, patogų susisiekimą. Kokios didelės reikšmės jūros kelias turi, rodo praeities

JONAS MIŠKINIS

istoriniai faktai. Pavyzdžiui, 1453 m. turkai sutriuškino Bizantiją ir uždarė svarbiausius prekybos kelius į Indiją, einančius pro Trapenzundą ir Antiochiją. Tada kilo gyvas reikalas įieškoti naujų susisiekimų kelių su tolimaisiais rytais. Šią problemą laimingai išsprendė 1498 metais portugalas Vasco de Gama, apiplaukęs Afriką jūros keliu. Svarbiausia, jam grįžus, už atvežtąsias iš Indijos prekes buvo gauta 60 kartų daugiau, negu atsiėjo visa jo kelionė. Tai aiškiai rodo, kaip brangus buvo transportas sausuma ir kaip gerai jis apsimokėjo jūromis.

JŪRA DIDINA PREKYBĄ

Jūros kelių atradimas turėjo didelės reikšmės: rytų prekės, turėjusios gerą rinką Europoje, pasidarė daug pigesnės ir pasidarė lengvai prieinamos pačiosioms vartotojų masėms. Tad labai padidino prekybos apyvartą ir nepaprastai praturtino

prekiaujančias šalis. Pavyzdžiui, XVI a. pabaigoje ir XVII a. pradžioje, atradus Ameriką ir tuo praturtinus Europos kontinentą naujais jūrų keliais, kai kurios šalys, būtent: Portugalija, Olandija, Anglija ir kitos, ėmė nepaprastai greit kilti. Čia iškilo idomus reikšmės, rodąs jūros reikšmingumą:

Viduržemio jūros tautos ir šiaurinės Italijos prekybos miestai, neturėdamos patogių jūros kelių ir netekusios prekybos su rytais, uždarius turkams sausumos kelius, ėmė skursti ir pasijuto, tarytum, maiše užrauktos. Nes visas ekonominis gyvenimo centras persikėlė vakarų Europon ir po 1588 m. kai Anglija sunaikino Portugalijos laivyną, susikoncentravo Londone. Ir tik vėliau, prakasus Suezio kanalą, dėl kurio prieš du metus vos neįsiliepsnojo trečiasis pasaulinis karas, ir tuo atidarius tiesioginį jūrų prekybos kelią su rytais, teišgelbėjo Viduržemio tautas iš mirdėjimo.

Inž. Stasys Birutis, pirmasis atėjęs nusipirkti bilietų į Vienybės koncertą. Prie langelio stovi ilgametis Vienybės koncertų kasininkas Juozas Garšva. Greta jo padėjėja V. Tysliavienė. Ta proga verta pažymėti, kad inž. Birutis Lietuvoje buvo Ginklavimo Valdybos Gamybos viršininkas. Biručiai gyvena Richmond Hill, N. Y.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Istorinė apysaka

P. Tarasienka

PAGALIAU TRŪKO ALPO KANTRYBĖ

PILIES POŽEMYJE

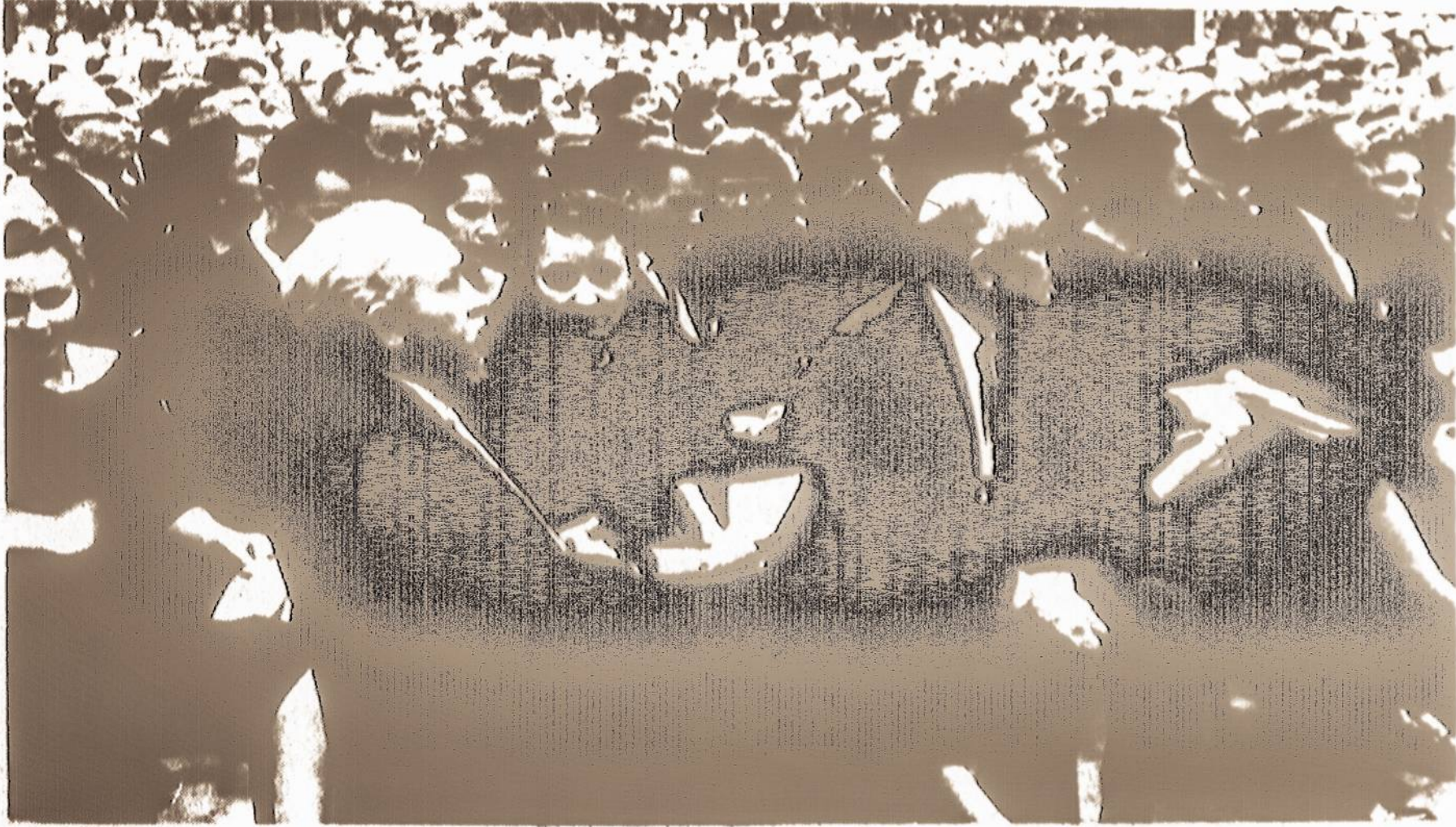
Keletą kartų aplankė Alpas Gyvatynėje burtininką Žaltinį — Skomantų pilies šimtininką Budrį. Parodė jam senukas slaptą brastą per pelkės klampynę. Ją daugiau kaip prieš šimtą metų buvo įrengę prūsai, kovodami su išibrovėliais kryžiuočiais už savo laisvę. Pelkės saloje jie slėpdavo savo vaikus ir moteris. Gudriai buvo įrengta toji slapta brasta per pelkę: visa paslėpta klampynėje, vingiuota, su klaidinančiomis atšakomis. Vietomis atrodydavo, kad jau brasta baigėsi, tačiau kur nors, išidėmetinoje vietoje, ataka eidavo į šoną, jungdavosi su tolimesne brastos tase ir vingiuodavo lyg tikras labirintas. Tik gerai žinantis visas jos paslaptis galėjo laimingai pasiekti pelkės viduryje esančią salelę su Budrio trobiki, o nežinantieji jos arba visai nesurasdavo, arba suradę netoli teneidavo, klampynęj nugarmėdavo.

Sužinojęs visas Gyvatynės brastos paslaptis, Alpas palikdavo kur girioje paslėpęs žirgą ir išsisas valandas viešėdavo pas senąjį Budrį. Besikalbėdamas

su juo, jaunuolis pamažu pradėjo ir gimtąją kalbą prisiminti, o jo širdyje ėmė vis kaitriau liepsnoti meilė tėvynei ir saviesiems. Jis kaskart vis aštriau neapkentė savo skriaudėjų, vis labiau troško jiems atkeršyti. Kiekvieną kartą Alpas maldaudavo Budrį greičiau bėgti į Lietuvą. Ramino senukas jaunuolį, vis dar liepė palaukti, nes turįs svarbių reikalų ir dar negališ savo salelės apleisti. Nuolat jis sakydavo Alpui, kad būtų kantrus, kad neišduotų nei elgesiu, nei kalba, nei veido išraiška kryžiuočiams savo neapykantos.

Nors ir klausė Alpas Budrio patarimų, nors vaidino klusnų vergą, bet tas jam kaskart sunkiau bepa-vykdavo. Iš pažiūros jis stropiai vykdė visus riterių įsakymus, bet jo širdyje kaskart didesnis priešišku-mas liepsnojo. Tokie vidiniai Alpo išgyvenimai ne-praėjo be pėdsakų. Kryžiuočiai ėmė pastebėti, kad jų tarnas jau nebe toks mandagus, kaip anksčiau, o kartais net šiurkštus. Pradėjo jį plūsti. Keletą kartų ir brolis auklėtojas, Alpa barė, ragino neprarasti klus-numo ir nuolankumo dorybės. Bet tie barimai jo ne-

Į Vienybės koncertą buvo suplaukusios marios žmonių. Priešakyje barzdą užsiauginęs dailininkas V. K. Jonynas (laimėjęs pirmą vietą praeitais metais dailėje pasireiškusiųjų tarpe). Greta dail. Jonyno žmona ir duktė. Toliau - jaunieji Vaitaičiai, Budreckis, konsulas A. Simutis su žmona, dr. Paprockas su žmona ir kt. Visų dėmesys nukreiptas į Stasį Barą (dešinėje), kuris dainuoja ariją iš op. "Andrea Chenier". Prie piano dir. A. Kučiūnas. A. Sperauskos nuotrauka

LIFE ATSAKO GUSTAIČIUI DĖL VILNIAUS

Lietuvių spaudoje buvo plačiai pasisakyta prieš didžiausiojo Amerikos žurnalo LIFE vedamąjį, pažeidžiantį lietuviškas problemas, įvairiuose lietuvių leidiniuose skelbta organizacijų bei asmenų laišku nuorašai, pasiūsti LIFE. Bet mūsų visuomenei dar nebuvo patiekta LIFE redakcijos pasisakymas į lietuvių pastabas, patikslinimus tam įtakingam žurnalui.

manydami, kad lietuviškai visuomenei naudinga žinoti ir antrosios — LIFE — pusės pasisakymą, čia spausdiname jų laiško vertimą į lietuvių kalbą, kurį gavo mūsų bendradarbis Algirdas Gustaitis LIFE redakcijos voku Page d'Aulnay rašo: Mielas p. Gustaiti:

ACIU už Jūsų laišką LIFE, gyvai reagavusį į mūsų gruodžio 15 d. vedamąjį "The Berlin Opportunity". Nors Jūs ir nesutinkate su mūsų vedamojo nuomone, redaktoriai reiškia Jums savo dėkingumą už Jūsų

nuomonės pareiškimą, drauge apgailestaudami, kad mes negalime visų žavių korespondencijų, gautų dėl to vedamojo, atspausdinti mūsų Laišku Skyriuje.

Kadangi miestas Vilnius arba Wilno buvo lenkų valdytas tuo laiku, kai JAV pripažino Lietuvą, LIFE jį pavadino lenkų miestu. Kaip Jūs žinote, JAV pripažino Ambasadorių konferencijoje 1923 mt. kovo 14 d. Alijantų sprendimą, perleidžiantį Vilnių Lenkijai ir pripažįstantį visas Lenkijos valdytas sienas šiaurinėje, rytinėje ir pietų-rytinėje dalyje. B kitos pilsės, kaip Jūs prisimenate, Pasaulinis Teismas (World Court) 1931 mt. parėmė Lietuvos reikalavimus dėl Vilniaus. Rašydami savo vedamąjį LIFE redaktoriai neturėjo dėmesyje ilgai trukusių Lietuvos — Lenkijos sienų nesutikimų; mūsų aprašymas rėmėsi maždaug dvidešimtais metais. Mes suprantame Jūsų padėtį ir jaus-

mus ir apgailestaujame, kad mes nepakankamai aiškiai išdėstėme savo mintis.

Mūsų vedamojo tikslas buvo diskutuoti įvairias galimybes, esančias atviras Vakaruose tariantis su Sovietų Sąjunga dėl Vokietijos ir Rytų Europos problemų. Viena iš sudėtingųjų dalių, be abejo, yra sienų problema, išskirtinai Lenkijos, pakankamam dėmesyje turint Vokietiją ir Sovietų Sąjungą. LIFE neabejotinai neturi norų savo pageidavimais silpninti laisvą Lietuvą, nei norų pakenkti visoms Rytinėms Europos valstybėms, dabar esančioms komunistinio priespaudoje. (Mūsų pabrūkta). Bet kurie užmąsina, siekia sutvarkyti tokias dygias problemas Rytų Europoje neabejotinai susilaukia tam tikro kritiškumo. Panašiai yra su mūsų planu, apie ką mes pažymėjome savo vedamajame: "Sudėtinga to pasiūlymo dalis nėra nauja ir privalinga

pertaisų, bet tai sudaro atskirus pasiūlymų gabalus, kuriems JAV turėtų būti pasiruošusios, planui galinčiam sukelti Rytų Europos viltį, kuri Maskva nelengvai galėtų atmesti. Mes nebūtinai manome, kad mūsų vedamojo pasiūlymai turėtų būti su visomis smulkmenomis priimti; mes, tačiau, stipriai jaučiame, kad kai kas turi būti daroma tų problemų išsprendimui minėtose vietose.

Ši LIFE redakcijos nuomonė verta ir mūsų politikų susidomėjimo. Žinodami jų galvojimą gal galime jį laiku pakreipti į savo pusę. Neapleisdami Vilniaus, turime nepamiršti lietuviškos Prūsijos su Karaliaučiumi ir kitais lietuviams turinčiais priklausyti miestais. Sau palankią nuomonę turime sudaryti iš anksto, kad sprendžiamam momentui atėjus nebūtume pastatyti prieš netikėtą, mums atrodančias nelogiškas nuomones.

paveikė: Alpas gerbė auklėtoją už gerą širdį, bet kaip kryžiuočio jo neapkentė.

Pagaliau trūko Alpo kantrybė. Kartą arklidžių prižiūrėtojas, storulis ritmeisteris Šneideris, pamatęs Alpą, glamonėjantį didžiojo magistro žirgus, priėjo artyn ir suriko:

— Kiek kartų tau sakiau, kad to meilikavimosi su riterių žirgais nebūtų! Riterių kovos žirgai žvėrys turi būti!

— Tai gal panašūs į riterius? — pro dantis iškoše supykęs Alpas.

— Ką? Panašūs į riterius?.. Tai riteriai tau žvėrys? — išsprogino akis įtūžęs Šneideris.

— Yra ir žvėrių, — ramiai atkirto Alpas.

— Kaip drįsti taip kalbėti, vergel? — šoko prie jo kumščius sugniaužęs Šneideris.

Alpas spėjo šmukštelti pro arklio kaklą į kitą pusę, ir iškeltas vokiečio kumštis pakibo ore. Įniršęs jaunuolis pamatė čia pat įbestą šakę, greit ją ištraukė ir užsimojo, laukdamas naujo antpuolio.

— Ei, žmonės, tarnai, ge-elbė-ėkit! — sukliko nesavū balsu išsigandęs vokiečis.

Į tą šauksmą tučiuojau atbėgo keli arklininkai. Supykęs vokiečis liepė jiems atimti iš Alpo šakę ir vesti pas magistrą, bet šie, matydami jo pyktį, nedrįso artintis.

— Nelieskite! — ramiai tarė jiems Alpas. — Pats eisiu pas didįjį magistrą. Užteks šitam žvėriui vergauti! — parodė į Šneiderį.

Išklausęs ritmeisterio skundą, didysis magistras įsakė Alpą uždaryti į požemį ir laikyti prirakinatą prie sienos.

Ne kartą pro kampinį bokštą praeidamas Alpas buvo girdėjęs po juo duslius dejavimus. Žinojo jis, kad čia, po tuo bokštu, tamsiame požemy yra daug kalinių. Kas jie, Alpas nežinojo, nes arčiau prieiti neleidavo sargyba. Dabar, pats į tuos požemius patekęs, Alpas stengėsi juose ką nors įžiūrėti, bet tamsoje nieko nesimatė, tik girdėjosi grandinių žvangesys, dejonės, o retkarčiais ir vienas kitas tylus kalinių žodis.

— Štai dar vienas nelaimingasis! — kažkas netoli prakalbėjo lietuviškai ir į Alpą kreipėsi vokiečių kalba: — Kas toks esi, už ką į požemį patekai?

Alpas į jo klausimą atsakė ne vokiškai, o lietuviškai, nors ir sunkiai tardamas žodžius.

— Esu didžiojo magistro arklininkas Adolfas, tikriau — Alpas, o į požemį patekau, kad pasipriešinau Šneideriui.

— Didžiojo magistro arklininkas Adolfas! — nuštebo kaimynas. — Juk tu buvai labai ištikimas kryžiuočiams. Kaip čia dabar atsitiko?

Minės 25 metų radijo sukaktį S. Bostone

Seniausia lietuvišką radijo programa Naujojoje Anglijoje mini 25 metų sukaktį, rengdama metinį Talentų Popietį ir Gražuolės Miss Lithuania of N. E. balių, šį sekmadienį, vasario 8 d., 4:30 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių Klubo salėje, 368 W. Broadway.

Programa žada būti įvairi ir įdomi, nes užsiregistravo daug gabių talentų. Talentų sprendžiais šiemet bus adv. Zuzana Šalnienė, Dramos Sambūrio režisė Aleksandra Gustaitienė, gerai žinomas veikėjas ir buvęs Seštadieninės Mokyklos vedėjas Justinas Vaičiaitis, adv. Jonas Grigalius ir šachmatininkas Kazys Merkis.

Apart talentų, bus ir svečias dainininkas Benediktas Povilavičius ir juokdarys-komikas-magikas.

Gražuolė Miss Lithuania of N. E. Ona Kudirkaitė iš Walpole praves dalį šokių programos, kur susirinkusieji galės irgi parodyti savo talentus, ir būti apdovanoti premijoms. Gros Jono Šurilos orkestras.

Bus kugelio, dešrų su kopūstais ir lietuviško pyrago. Veiks bufetas.

Šis 25 metų radijo programos sukakties parengimas įvyks paskutinį sekmadienį prieš Gavėnią. Įzanga suaugusiems 1 dol., vaikams 50 centų.

Sidabrinės sukaktuvės, ne kasmet įvyksta, tad kviečiame visus mūsų radijo klausytojus dalyvauti ir tuo būdu paremti seniausią lietuvišką radijo programą kuri skleidžia lietuvišką žodį bei dainą ir palaiko lietuviybę šioje šalyje.

Steponas ir Valentina Minkai

• Tarp Sovietų Sąjungos ir Irano prasidėjo pasitarimai dėl pasirašymo naujos draugingumo sutarties, kurioje, manoma, nebebus įrašyta punkto, kad Maskva gali pasiūsti kariuomenę į Iraną.

o Vienybės koncerto programos. Mūsų bendradarbis P. Jasiukonis kalbasi su soliste Aldona Tempuziene.
A. Sperauskos nuotrauka

Detroit, Mich.

KULTŪROS KLUBO VEIKLOS MINĖJIMAS

Vasario mėn. 8 d. (sekmadienį) 4 val. pp. Tarptautinio Instituto Rūmuose, 111 Kirby ir John R. gatvių kampas, įvyksta Kultūros Klubo sukakties paminėjimas. Programoje: studentės Ismena Miltakytė solo padainuos keletą dalykų; — Liucija Mingėlaitė paskambins pianinu. Be to, akademinė dalis.

KULT. KLUBO ISTORINĖ UŽUOMAZGA PRISIMINUS

Kol patriotai — kultūrininkai dirba ir aukojasi, tol tautos žiburėlis neužges. Kartą dail. Pautienius, uždarydamas savo kūrinį parodą Detrote pareiškė:

"Išsiblaškęm po pasaulį, mums viską raudonieji tironai atėmė, bet mūsų kultūrinį — meno vertybių jie negalėjo atimti. Tuo tarpu mūsų galinčiausi šiandien 'atominiai' ginklai ir beliko mūsų kultūrinės vertybės: plačiašakis menas, literatūra, dainos, tautiniai šokiai, muzika ir kt."

Teisingai pasakyta: tais ginklais šiandien mes ir tegalime kovoti. Ir jeigu tuos ginklus

mes padėtume, neužilgo jau mūsų, kaip tautos, niekas nebeminėtų.

Dar 1937 m., kuomet Tarptautinis Institutas neturėjo nuosavų namų ir buvo prisiglaudęs prie YMCOS, Grand Blvd. — St. Aubin g. kampas, Antanas ir Katherine Stokai kasmet jau rengdavo lietuvišką parodos paviljoną t.y. jie vieni atstovavo visus Detroito lietuvius tarptautinėje mūgėje. Garbė šiems Amerikoje gimusiems lietuviams, kurie dar ir šiandien Lietuvių Kultūros Klubu darbuose nuosirdūs ir veiklūs. O tas darbas yra būtinas ir neapleistas, kadangi, tokių mūgių metu Tarptautinį Institutą aplanko apie 20,000 žmonių. Tokią auditoriją reikia vertinti.

L. Kultūros Klubas pradėtas organizuoti 1952 m. Prieš tai keleta metų L.K.K. vadovavo čia gimimū Lietuvių Moterų Klubas. Bet ir jos pavargo. Pagaliau sudarytas organizacinis komitetas iš šių asmenų: Rožės Bilaitienės (pirmininkė); Alpo Gilvydžio (vicepirmininkas); Antano Melniko (narys); Katheri-

rine Stokus (išdininkė); Vinco Rusecko (sekretorius). Šio organiz. komiteto pastangomis suorganizuota 1952 m. tarptautinėje mūgėje lietuviškasis parodos paviljonas. Gauta 127,77 dol. pelno.

Kultūros Klubu sumanytojai reikia laikyti: Rožę Bilaitienę, Katherine Stokus ir Antaną Stokų. Ši trijulė nuolat siejosi lietuviškų kultūros deimantukų parodymu svetimiesiems: jų rūpestis buvo visad nuosirdus ir mielas, lietuviškas. Jie siekė bet kuriuo būdu suteikti po Tarptautinio Instituto Rūmų stogu kuo daugiau lietuvių. Pagaliau 1953 m. sausio 11 d. šaukiamajin susirinkimam atėjo net 19 steigėjų! Buvo išrinkta pirmoji Lietuvių Kultūros Klubu Valdya iš šių asmenų: a) dr. Eugenija Gurskytė; b) Rožė Bilaitienė — vicepirmininkė; c) Katherine Stokus — išdininkė; d) Alpas Gilvydis — vicepirmininkas; e) dail. Antanas Melnikas — sekretorius. Doktorė E. Gurskytė buvo išrinkta pirminkinke.

NUVEIKTA DAUG VERTINGŲ DARBŲ

Nuo 1953 m. sausio mėn. buvo nuveikta daug vertingų kultūrinų darbų. Iš viso, puoselėta kultūrinės vertybės. Buvo ruošiami geri ir vertingi koncertai. Per tą laiką Lietuvių Kultūros Klube įvairių prelegentų buvo skaitytos reikšmingos paskaitos (apie 46). O 1956 metais Tarptautiniame Institute ponai Katherinei Stokus vadovaujant, buvo paruošti plačiai Detrote praskambėjusieji "Lietuviški pietūs" net 200 žmonių. Apie lietuviškus valgius daug rašė visa Detrote amerikinė spauda. Norėtusi palinkėti Lietuvių Kultūros Klubui gero vėjo visuose lietuviškos kultūros propagavimo darbuose, plačiais tarptautiniais vandenimis beplaukiojant.

vl. Mingėla

Rūta Lee Kilmonytė sveikina

Vienybės koncerto programos metu gauta ši sveikinimo telegrama:

My heart is with you today. I'm sure that this occasion will be as successful as you hoped. Please extend my love and greetings to your wonderful audience that I had an opportunity to meet last year. And once again my thanks to the wonderful ladies of the Moteru Vienybe who extended such a warm reception to my mother and myself, and also to Pabaltijo Moteru Taryba

for their lovely flowers. Also please extend my good wishes to your excellent performing artists and wish them continued good luck and most of all good luck to your Joe, your lovely wife and family and the continued growing success of Vienybe. With love,

RUTA LEE-KILMONIS

Vyt. Maželis, A. Sperauskas, J. Tysliava, Jr. ir G. Penkask darė Vienybės koncerto nuotraukas, kurių dalis dedama šiame numeryje.

Lietuvių Enciklopedijos talka

Lietuvių Enciklopedijos Leidykla skelbia paskutinę Lietuvių Enciklopedijos TALKĄ nuo 1958 m. spalio 15 d. Talkos metu naujai L. E. užsisakiusieji gaus dovanų knygomis.

Užsisakę L. E. nuo 1958 m. gruodžio 15 d. iki 1959 m. vasario 15 gaus pilną V. Krievės Raštų rinktinę (6 tt.). Ir visi tie, kurie užsisakys nuo 1959 m. vasario 15 d. iki 1959 m. balandžio 15 d., gaus Lietuvos Žemėlapi ir Jono Balio Lietuvių Dainos Amerikoje.

Bėjusius L. E. 15 tomų naujieji prenumeratoriai gaus išimokėjimui jų pageidautomis sąlygomis, o už naujai išeinančius toms, kurių bus dar 12-13 tt., moka už kiekvieną išeinantį tomą. Vieno tomo kaina JAV \$7.75, visur kitur — \$8.

Lietuvių Enciklopedijos leidimas nėra kieno nors asmeninis reikalas, bet visų lietuvių sutelktinių pastangų vaisius, nors, deja, tik laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių pastangos už savo kultūrą ir lietuviškumo išlaikymą, šiandien tapę ir besąlyginės laisvinimo kovos dalimi. Šiandien jau jokia paslaptis, kad pradėjus leisti išsibarščiusiems pasaulyje lietuviams L. E., Maskva susirūpino, ją puolė ir iškoneveikė, o norėdama nuraminti okupuotą Lietuvą suteikė jai teisę išleisti susovietintą enciklopediją lietuviškai. Tą pažadą davė vien tik lietuviams, bet, kaip įprasta, pažadas liko pažadu ir Lietuvoje turėjusi pasirodyti sovietiška enciklopedija jau numarinta Maskvos okupacinėje cenzūroje. Šis Maskvos rūpestis ir nuolatini L. E. puolimas rodo, koki milžiniškai lietuvišką darbą šiandien mes išviečiai atliekame. Ir tikrai, mes ja galime didžiuliais, nes tik vieni lietuvi, išsiblaškę po visą pasaulį, leidžia bendrąją enciklopediją su gausia lituanistika. Kito tokio atsitikimo dar nėra pasaulyje. Mes darbą daugiau kaip įpusėjome, tikime ir iki galo ištesėti.

Mielas Lietuvi, mes kviečiame Tave išjungti į L. E. prenumeratorių eiles ir tuo pačiu būti mūsų pradėtojo darbo dalininku. L. E. leidžiame visi sutelktinėmis pastangomis, ją leidžiame visi bendra talka. Todėl ir ją baigus, visas mūsų pasididžiavimas ir būsimų kartų įvertinimas priklausys visiems: leidėjams, redaktoriams, talkininkams ir prenumeratoriams. Laukiame atsiliepiant.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 265 C St., S. BOSTON 27, MASS.

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai — visi trys lietuvi — rūpestingai, sąžiningai ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobiliui reikalingas bet koks — didelis ar mažas — pataisymas.

COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS

85-42 WOODHAVEN BLVD. WOODHAVEN, N. Y.
(86th Avenue kampas, prie Jamaica Avenue)
Telefonas Virginia 6-9683

Joseph Andrusis Insurance

Perkant — parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausias apdraudos reikalais, federalinių ir valstybinių takų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders).

KREIPTIS

HAVEN REALTY

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 7-4477

Kasdien 9 val. ryto iki 9 val. vak.
Sekmadieniais 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

AR NEPERMOKATE uz savo automobilio apdrauda?

VIRŠ 21,000,000 AUTOMOBILIŲ SAVININKŲ MOKA DAUGIAU, NEGU REIKALINGA.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:

DIDELIAM APDRAUDOS SUTAUPYMIUI, GERESNEI SAVO APSAUGAI IR GREITESNIAI PATARNAVIMUI, REIKALAUJANT NUOSTOLIŲ ATLYGINIMO.

Kreipkitės:

Albert F. Peters

(PETRAUSKAS)
APDRAUDOS SPECIALISTAS
116-53 Queens Blvd., Forest Hills 75, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-1477
NAMŲ ADRESAS:
106-53 95th Street, Ozone Park 17, N. Y.

VASARIO 16 MINĖJIMAI

SO. BOSTON, MASS.

Lietuvos Nepr. Paskelbimo 41-ty metų sukakties minėjimas įvyks vasario 15 d., sekmadienį, su pamaldomis Šv. Petro liet. parapijos bažnyčioje 10 val. ryte, o iškilmingas minėjimas So. Boston High School salėje, Thomas Park, 2:00 val. po pietų.

Pagrindiniu kalbėtoju bus adv. Julius Smetona iš Clevelando. Dalyvaus ir kalbės Massachusetts Gub. Foster Furcolo, Liet. Garbės Konsulas adv. A. O. Shallna ir kiti. Meninei programoje dalyvauja: buvęs Vilniaus Operos solistas Stasys Liepas, Onos Ivalkienės vadovaujama tautinių šokių grupė suvaidins montažą: "Lietuva Pančiuose" ir paskambins vietos šaukieji kanklininkai.

Po minėjimo, So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos salėje įvyks pobūvis. Žanga tik vienas doleris. Tai trečioji ir laisvoji minėjimo dalis. Kiekvieno sąmoningo tautiečio pareiga dalyvauti ir visais galimais būdais prisidėti prie didžiojo tikslo — tautos laisvinimo darbo.

Amerikos Lietuvių Tarybos
Bostono Skyrius
Ant. Matijoška, Pirmininkas

ROCHESTER, N. Y.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas bus vasario 15 d., 2:30 v. p.p. Šv. Jurgio parapijos salėje. Minėjimą ruošia Rochesterio Lietuvių Taryba.

Visi apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti savo tėvų šalelio nepriklausomybės minėjime.

Pagrindinis kalbėtojas dr.
A. Trimakas. C. Z.

MENININKŲ VEIKLA

Lietuvių Menininkų S-gos Amerikoje valdyba per savo sekretorę Rožę Mainelytę buvo suėjusi į kontaktą su žymiuoju lietuvių kilmės aktoriumi Lawrence Harvey, kuris pažadėjo sekančioj gastrolėj New Yorke susitikti su šios s-gos nariais.

S-gos v-ba svarstė eilę reikalų, kurių tarpe buvo pavasarinio baliaus rengimas. Taip pat sudaryta statutui ruošti komisija, kuriai vadovauja S-gos pirmininkas Alg. Kačanauskas.

Norint palengvinti jaunimui studijuojančiam meną nutarta įsteigti studiją. Jai vadovauti pavesta S-gos reikalų vedėjui Kazimui Vasiliauskui.

Vasario 16 minėjimas New Yorke

New Yorke Lietuvių Taryba atsiprašo gerb. visuomenei, kad Lietuvos Nepriklausomybės 41 metų minėjimą nuo 4 val., kaip buvo anksčiau skelbta, atkelia į 3 val. p.p. Tai padarė dėl to, kad pagrindinis kalbėtojas JAV senatorius K. Keating, dėl kitų savo išpareigojimų, tegalės savo kalbą pasakyti ir išvykti.

Minėjimas įvyks Webster Hall, 119 E. 11th St., New Yorke. Be senatoriaus K. Keating dar kalbės V. Čizilinas. Meninę programą atliks solistė Roma Vilčinskaitė-Mastienė,

Operetes choras, vadovaujamas muz. M. Cibo ir New Yorke Moksleivių Tautinių Šokių Grupė, vadovaujama J. Matulaitienės.

Visi lietuviai kviečiami kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

BLYŅŲ BALIUS

Zarasiečių ryšiams palaikyti komitetas rengia blynų balių, kuris įvyks tą sekmadienį, vasario 7, 8:30 v. v. Brooklyno Lietuvių Atletų Klubo patalpose.

STUDENTŲ POBŪVIS

Vasario 6 dieną, penktadienį, Baltijos Laisvės Namuose (131 E. 70th Street, New Yorke) įvyks Lietuvių Studentų Santaros visuotinis skyriaus susirinkimas.

Programoj: J. Petkevičius supažindins su Lietuvos-Vatikano santykiais ir atkreips dėmesį į vėliausius įvykius. D. Statkutė prisimins O. Milašų — jo gyvenimą ir kūrybą.

Po susirinkimo — užkandžiai.

VIRŠUJE: Akordionistas Charles Daubaras ir praeito Vienybės koncerto publiką stebino savo talentu. Tai, iš tikrųjų, "žmogus su grojančiais vargonais ant pečių", kaip vienas koncerto dalyvių jį apibūdino. V. Maželio foto

D. KLINGA
TAKSŲ PILDYTOJAS
VERTĖJAS
337 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS Baras ir Restoranas

Lietuviškos ganybos
pietūs, vakarienės ir užkandžiai

GERIAUSI GĖRIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
SPAUDOS KIOSKAS

Salės šokiams vestuvėms ir kitokioms pranogoms priemonoms kainomis. Lietuviškų organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai. Visais reikalais kreipianasi klubo reikalų vedėjas K. Vaitaitis.

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9672

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS, Sav.

34-23 FULTON STREET

BROOKLYN 8, N. Y.

PARDUODAMA SU NUOLAIDA:

Televizija, radijas, III-FI fonografai (tape recorders), oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai, dulkių siurbiai.

TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS, III-FI.
Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.

LIETUVIAI ADVOKATAI

ST. BREDIS, Jr.
37 SHERIDAN AVENUE
BROOKLYN 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

CLEMENT A. VOKET
(Vokiecitis)
41-40 74th STREET
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

PADĖKA

Po sėkmingo pobūvio, įvykusio sausio 8 d. Alliance klube, New Yorke, Associated Newman Club Alumni vardu, dėkojama už pasidarbavimą ir visokeriopą talką šiems asmenims: H. Kulber-Kulbokdenei, M. Kizytei, K. Buivydui, R. Keziui, Operetės choro nariams, J. Matulaitienei, D. Alytaitei, B. Kučinskui, V. Maželiui, E. Mickellūnienei, S. Haefner, J. Stukui, Lietuvos Gen. Konsului J. Budriui, dr. A. Trimakui, kun. L. Jankui ir kitiems.

Dalis pobūvio pelno — 50 dolerių — paskirta Balfo reikalam.

Dar kartą visiems nuoširdus ačiū.

Stella Vilevičiūtė-Willworth
Pobūvio pirmininkė

NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA

ruošia

Lietuvos Nepriklausomybės 41 metų sukakties MINĖJIMA

1959 m. vasario 15 d., 3 val. p. p.

WEBSTER HALL

Vienuoliktoji gatvė ir Trečioji Ave. New Yorke

Minėjimo kalbas pasakys JAV SENATORIUS J. KEATING ir V. ČIŽIŪNAS

Meninę dalį atliks solistė ROMA VILČINSKAITĖ-MASTIENĖ, OPERETĖS CHORAS, vadovaujamas muz. M. CIBO ir NEW YORKO MOKSLEIVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ, vadovaujama J. MATULAITIENĖS.

VISI LIETUVIAI KVIEČIAMI KUO GAUSIAUSIAI DALYVAUTI

SUAUGUSIEMS ĮEJIMAS 2 DOL.

STUDENTAMS IR MOKSLEIVIAMS 1 DOL.

ŠEŠTADIENĮ, 1959 M. VASARIO 7 DIENĄ

Pradžią 6:30 val.

APREIŠKIMO PARAP. SALĖJE

N. 5th and Havemeyer Sts., Brooklyne

NEW YORKO SKAUTŲ VYČIŲ OKTETO

KONCERTAS

PROGRAMOJE: Oktetas su nauju dainų repertuaru, solistė AUDRONĖ GAIGALAITĖ iš Philadelphijos, solistas Leonas Ralys. Oktetui vadovauja MYKOLAS LIUBERSKIS. Solistei akomponuoja ALEKSAS MROZINSKAS. Programą veda feljetonistas VILIUS BRAŽĖNAS iš Stamfordo, Conn. Po programos šokiai nuo 9 val. iki 1 val., grojant Bruno CONTINENTAL ORKESTRUI. Veiks bufetas - valgiai ir gėrimai.

Auka \$1.75, Liet. Stud. S-gos nariams ir skautams \$1.00

VIRŠUJE: Vienybėčiai linkminasi po Vienybės koncerto programos, Webster Hall. Šiame būrelyje matomi: O. Mičiulienė, A. Ragelis, Diržiai, Zinienė su dukra, C. Puodžius, Alice Karvelienė, Mildred Mitchell, dail. K. Žoromskis, Nellie Albrechtienė, Bacevičiai, R. Povilauskas, S. Karvelis ir kiti.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Lietuvių Studentų Sąjunga ruošia Initium Semestri šį sekmadienį, vasario 8 d. 7 v.v. Brooklyno Lietuvių Piliėčių Klubo salėje. Vakaro eigoje: programa, užkandžiai ir šokiai. Visas jaunimas yra kviečiamas atsilankyti.

JOE & JOHN FRIENDLY SERVICE

JONAS KARPUS
JUOZAS KAZLAS
Savininkai

- SUNOCO -

Tel. APllegate 7-9515
GAS - OIL - TIRES
BATTERIES

A to Z LUBRICATION
588 Jamaica Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Highland Place kampas

Al's T. V. Service

ALBERT J. MISIUNAS, Savininkas

TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS IR HI - FI
Darbas garantuotas Priimama iki 10 v. v.

101-22 112th Street

RICHMOND HILL 19, N. Y.

Telefonas Virginia 6-6895

SALE 50% OFF SALE

ANNUAL FLOOR SAMPLE AND GENERAL WAREHOUSE CLEARANCE

Modern Bedroom Suites	\$90.00
Modern 3-pc. Living Room	129.00
Convertible Studio Couches	49.00
Hollywood Beds — Ensemble	39.00
Hiriser Folding Cots	19.00
Cotton Mattresses — all sizes	9.95
Famous Make Hotel Type Innerspring Mattress	14.95
Orthopedic Hair Innerspring Mattress and matching box spring 2 piece set	49.00
Steel Bed Frame Casters	6.95
Dinettes	39.00

CONVENIENT TIME PAYMENTS
FOR REAL SERVICE
AND SATISFACTION
See Us First

CYPRESS BEDDING AND MATTRESS CO.

3 Floors of Fine Bedding and Furniture
3477 Fulton Street Brooklyn, N. Y.
(near Lincoln Avenue)

APllegate 7-8802

FASS Rytų Sporto Apygardos pirmenybės

WORCESTER, MASS. — Sausio 24 ir 25 dienomis vietos Lietuvos sporto klubas Vytis pradėdavo krepšinio ir stalo teniso pirmenybes. Pirmenybėse dalyvavo Worcesterio Vytis, Bostono Dainava, Hartfordo Grandis, Waterburio Gintaras ir New Yorko Lietuvos Atletų Klubas (šiais metais apjungęs savo ir Lietuvos Sporto Klubą sportininkus).

Krepšinio varžybose, dėl Apygardos meistro vardo ir Korp. Neo Lituania pereinamosios taurės, varžėsi Vytis, Gintaras ir LAK. Susitikimų pasekmės: Vytis — Gintaras — 52:44; Vytis — LAK — 61:56; LAK — Gintaras — 58:47 ir moterų klaseje: LAK — Vytis — 24:14. Vytiečiai be vyrų ir moterų komandų išstatė jaunių ir jaunučių dešimtukus. Pereitais metais New Yorkiečių eilėse dalyvavo jaunių komanda, kurios de ja šiais metais labai pasigesta. Klubas surinkęs daugiausia taškų krepšinyje yra Worcesterio Vytis antrus metus iš eilės laimėjusi Korp. Neo Lituania taurę (108 taškai),

antroje vietoje atsisotjo LAK (48 taškai) ir trečioje Gintaras — 12 t. Reikia labai apgalvotai tauti kad New Yorkas, pereitais metais turėjęs tris krepšinio vienetus, šiais metais susijungus su LAK Lietuvos Sporto Klubui vos galėjo išstatyti tik 2 dešimtukus. LAK vyrų komanda net negalėjo surinkti savo stipriausio sąstato.

Stalo teniso varžybose dėl Apygardos nugalėtojo vardo ir Lietuvos Laisvės Komiteto skirtos pereinamosios stalo teniso taurės (klubui surinkusiam daugiausia taškų stalo tenise) varžėsi 4 klubai: Vytis, Grandis, Gintaras ir Dainava. Varžybų pasekmės:

Vyrų komandinėse varžybose:

- 1 v. Grandis (A. Kubilius, S. Zabulis, G. Grajauskas)
- 2 v. Gintaras (V. Juraška, A. Norkus, J. Jasulevičius)
- 3 v. Dainava (P. Raškauskas, Leveckis, Auštras)
- 4 v. Vytis (C. Dubickas, A. Glodas, A. Pranskevičius)

Vyrų individualinėse varžybose: 1 v. A. Kubilius, 2. v.

V. Juraška, 3 v. J. Jasulevičius ir 4 v. Č. Dubickas.

Vyrų dvejetai: 1 v. A. Kubilius-S. Zabulis; 2 v. V. Juraška-A. Norkus; 3 v. Leveckis, Auštras; 4 v. Č. Dubickas-A. Glodas. Stalo teniso varžybose dalyvavo 16 sportininkų. L. L. Komiteto taurę laimėjo Hartfordo Grandis — 45 taškai. 2 v. Gintaras-33 t.; 3 v. Dainava-12 t. ir 4 v. Vytis-9 t.

Sausio 24 d. vakare įvyko sportininkų ir svečių bendra vakarienė, kurios metu Apygardos Vadovas A. Vakselis ir Apygardos Krepšinio vadovas A. Birutis laimėtojams išteikė pereinamąsias ir asmenines dovanas. Oficialiai daliai vadovavo Apygardos sekretorius J. Kepenis.

Varžybos ir jų užbaigtuvės buvo prarastos visai sklandžiai. Didžiausia darbo našta, parengiant šias pirmenybes, nešė Vyties pirmininkas S. Prapuolenis ir klubo valdyba. Poniai Prapuolienienė ir jos sumanioms padėjėjoms priklauso visų dalyvių padėka.

Didelę pažangą sportinėje srityje padarė Vyties krepšinininkai ir ypač pagyrimo vertas jų jaunučių komandos suorganizavimas. LAK krepšinininkai smuko. Techniškai jie atrodė pranašesni, bet didelėje salėje pritrūko kvapo — aiški kondicinio paruošimo stoka. LAK moterys, nors ir padarė pažangą, bet prieš dideliais šuoliais progresuojančias vytištes sekančiais metais reikės labai pasitempti. Gintariečiai šiais metais parodė mažiau atsparumo. Kas prisimena pereitų metų varžybas New Yorke, LAK smarkiai turėjo kovoti kol maža

pasekme rungtynių pabaigoje išeikė Waterburio atstovus.

Stalo tenise žymi pažanga. Apygardoje, buvusi neveikli sporto šaka, pradėjo rodyti gyvumą. Reikia tikėtis kad ir New Yorkas pradės rimčiau žiūrėti į stalo tenisą ir sekančiais metais, po tvarkingai prarastų klubo pirmenybių išstatys savo stipriausius stalo tenisininkus.

Šių varžybų nugalėtojai ir kai kurios antrosios vietos komandos šiuo kvalifikavosi dalyvauti Lietuvos Sportinių Žaidynių I rate, kuris įvyks balandžio 4, 5 d. d. Detroitė.

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 7-2089

MATTHEW MAŽEIKA
Savininkas

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas
8015 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. VIRGINIA 9-3112

GERIAUSIAS INSURANCE ir REAL ESTATE PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

White Horse Tavern

Baras, Restoranas ir Salė

86-16 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

AUGUST P. GUSTAS, Inc. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

254 MARCY AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

TEL. EVERgreen 7-4774

Šios naujai įrengtos koplyčios yra vos du bloškai nuo Broadway. Lengvai pasiekama, važiuojant BMT, INS linijų traukiniais ir autobusais. Daug vietos automobiliams pasistatyti.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVERgreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Koplyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius (važiavimui reikalingi).

VIENYBĖ

Stasys Gegužis, plačiai žinomas Amerikos lietuvių veikėjas, neseniai su žmona pergyveno skaudžią nelaimę: sudėgę jų namai Mahanoy City, Pa. Gegužiai tą dieną buvo išvykę į Philadelphiją.

Prof. Juozo Raukčio 60 m. gimimo sukakties minėjimas akademija ruošiamas vasario 14 d. 6 v. v. ALTS skyriaus namuose, 484 E. Fourth St., S. Bostone. Kalbės inž. V. Izbičkas, prof. J. Puzinas, prof. I. Končius ir prof. J. Ruktys.

C. S. Cheleden, Philadelphijos Liberty Federal prezidentas, siunčia linkėjimus iš Phoenix, Arizona, kur buvo n. vykęs dalyvauti Amerikos tūpomuju ir skolinamųjų išstigų vedėju suvažiavime.

St. Aušrotė, buvęs New Yorko Lietuvių Tarybos sekretorius, ateinantį pirmadienį išvyksta apsigyventi į San Diego, Cal.

J. Liubinskas, T. Remeikis, S. Banaitis ir N. Jasėnaitė, Urbanos univ. studentai, lydimi vietos kolegų - B. Ulėnaitės, J. Biručio, R. Romanausko, V. Virbicko ir R. Kezlo, lankėsi Vienybės redakcijoje.

Faustas Kirša, poetas, lankėsi Vienybės rezidencijoje, taip pat praeitą sekmadienį įvykusiame mūsų laikraščio koncerte.

Henrikas Kačinskas ir A. Petrutis, Amerikos Balso pareigūnai iš Washingtono, taip pat lankėsi Vienybės koncerte.

Ona Mičiulienė šį penktadienį išskrenda į Washingtoną dalyvauti savo krikšto sūnaus Edvardo Ragelio jungtuvėse su Margaret Johnson.

Algimantas R. Šlepetys, chemijos inžinierius, tarnybiniams reikalais išvyko į Vakarų Vokietiją. Netrukus išvyksta ir jo žmona Regina Klimaitė-Šlepetienė. Numato aplankyti Londoną, Paryžių ir Briuselį, taip pat Roterdamą, kur gyvena Šlepetčio sesuo.

J. Jakimavičius, Vienybės skaitytojas veteranas iš Philadelphijos, atvykęs su draugų būriu į koncertą, ta proga paliko laikraščiui 15 dolerių.

R. Prasčiūnas, atvykęs su šeima iš Callicoon, N. Y. į Vienybės koncertą, ta proga laikraščiui paliko 10 dolerių auką.

Elzbieta Jakaitienė, vietos vienybiečio Jono Jakaičio žmona, ketvirtadienį išskrido į Miami, Florida. Kartu išskrido biznierių Ignas Sutkus su žmona.

V. Tamulaitis su motina, žmona ir draugais buvo atvykęs iš Wilkes-Barre, Pa. į Vienybės koncertą. Vienybietis Tamulaitis yra žinomas biznierių ir veikėjas.

F. Bočiūnas, J. Kodis ir kiti vienybiečiai iš Hartfordo, taip pat V. Abeciūnas, A. Burnelka ir kiti iš New Britaino sekmadienį buvo atvykę į Vienybės koncertą.

Phyllis Kumskienė, žinomo politinio veikėjo žmona, su dviem dukrom išvyko atostogų į Floridą ir Bermūdą. Kumskienė turi puošnią užleigą Roseland, Ill.

J. Mašanauskas su žmona iš Binghamton, N. Y. ir šiemet buvo atvykęs į Vienybės koncertą.

VIRŠUJE: Danutė Kaunaitė ir Vaidotas Jakas po jungtvių, įvykusių praeitą šeštadienį Angelių Karalienės bažnyčioje Brooklyne. Vestuvių pokylis, kuriame dalyvavo daug New Yorko lietuvių visuomenės, įvyko Maspetho Lietuvių Piliiečių Klube. Jaunoji yra žinomų vietos biznierių Antano ir Onos Kaunų duktė, jaunasis - Sofijos Jakienės sūnus.

Vyt. Maželio foto

Kazė Raupelienė grįžo iš litgoninės ir sveiksta namie.

Ekskursija į Europą

Laikraštiniškas Algimantas Šalčius praneša, kad ir šiais metais New Yorko pabaltiečių grupė, susibūrusi apie American Baltic Club, organizuoja skridimą į Europą. Ekskursija gali pasinaudoti tik klubo nariai, bet kiekvienas pabaltietis, kuris linkęs prisidėti prie pabaltiečių Amerikoje kultūrinės veiklos, gali būti šio skyriaus

nariu. Ekskursijai klubas šiais metais paėmė milžiną Transocean Airlines keturmotorį Boeing Stratocruiser, dviejų aukštų lėktuvą.

Išskristi numatoma birželio 19, grįžti - liepos 11. Iš Idlewild aerodromo į Frankfurtą am Main kelionė, ten ir atgal, kainuos \$290 dol. asmeniui.

Vienybės viešnios ir svečiai koncerto išvakarėse. **APAČIOJE:** (sėdi) Elena Vainiūnienė iš Philadelphijos, neseniai atvykęs iš Europos buvęs Amerikos Balso pareigūnas Miunchene, Jonas Stonys, šeimninė V. Tysliavienė ir Vienybės bendradarbė Ona Valaitienė. **KAIRĖJE** (prieš veidrodį) Lietuvių Žurnalistų D-jos pirmininkas Kazys Obolėnas ir veidrodžio gilumoje matomas Pranas Mučinskas. J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

